

PREHĽAD ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA so sídlom v Banskej Bystrici

Fotografia na obálke:

Budova pobočky Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu, rok 1947, dnes Skuteckého ul. č. 16

Cyril Klement a kol.

PREHĽAD ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA so sídlom v Banskej Bystrici

PREDSLOV

Predkladáme odbornej a laickej verejnosti druhé vydanie publikácie Prehľad činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici. Čitateľ alebo žiadateľ o naše služby si tak môže vytvoriť obraz o možnostiach a schopnostiach našej inštitúcie a jej pracovníkov v základných, nastavbových a referenčných činnostiach, vo vede a výskume, vyplývajúcich z potrieb verejného zdravotníctva pre štátnu a verejnú službu a najmä pre obyvateľov a inštitúcie v našom regióne (okresy Banská Bystrica a Brezno) a na Slovensku.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici je organizáciou, ktorá sa dožíva v nadväznosti na Pobočku Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu v Banskej Bystrici (1943) už 74 rokov svojej činnosti.

Predchodcami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici boli:

- Pobočka Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu v Banskej Bystrici, 1939 – 1949
- Štátna bakteriologicko-diagnostická stanica v Banskej Bystrici, 21. 9. 1944 – 26. 10. 1944, počas SNP
- Pobočka Oblastného ústavu hygieny v Banskej Bystrici, 1949 – 31. 3. 1952
- Krajská hygienicko-epidemiologická stanica, neskoršie premenovaná na
- Krajskú hygienickú stanicu, 1. 4. 1952 – 30. 6. 1991
- Okresná hygienická stanica, 1. 1. 1952 – 30. 6. 1991, kedy došlo k fúzii s KHS
- Špecializovaný ústav hygieny a epidemiológie v Banskej Bystrici, 1. 7. 1991 – 31. 12. 1994
- Špecializovaný štátny zdravotný ústav Banská Bystrica, 1. 1. 1995 – 28. 2. 1998
- Štátny zdravotný ústav Banská Bystrica, 1. 3. 1998 – 31. 12. 2003
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici od 1. 1. 2004

Vo vedení týchto pracovísk sa vystriedalo niekoľko pracovníkov, z ktorých už mnohí nie sú medzi nami.

Okres Brezno:

- **OHES, OHS**
 - » MUDr. Alexander Pestremenko, 1952 – 1957
 - » MUDr. Jiřina Dudková, 1957 – 1960

Okres Banská Bystrica:

- **Mestská hygienická stanica Banská Bystrica**
 - » MUDr. Oľga Gáliková, 1952 – 1960
- **OHES, OHS**
 - » MUDr. Vladimír Manica, 1952 – 1972
 - » MUDr. Tomáš Geist, CSc., 1972 – 1980
 - » MUDr. Ján Moravík, CSc., 1981 – 1990
 - » MUDr. Ľubica Hettychová, 1990 – 1991
- **Štátny zdravotno-sociálny ústav, Oblastný ústav hygieny – pobočka Banská Bystrica, KHES, KHS, ŠÚHE, ŠSZÚ, SZÚ, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici**
 - » Akademik Dionýz Blaškovič, zakladateľ bakteriologickej diagnostickej stanice počas SNP, 21. 9. 1944 – 26. 10. 1944
 - » doc. MUDr. Ján Karolček, štátny zdravotný komisár a prednosta pobočky Štátneho zdravotnosociálneho ústavu v Banskej Bystrici, 1946 – 1949

- » MUDr. Pavol Greguška, prednosta pobočky Oblastného ústavu hygieny Banská Bystrica 1949 – 1952; krajský hygienik, 1952 – 1953
- » MUDr. Ján Bertan, riaditeľ KHS a krajský hygienik, 1954 – 1961
- » MUDr. Vojtech Cmarko, riaditeľ KHS a krajský hygienik, 1961 – 1979
- » MUDr. Tomáš Geist, CSc., riaditeľ KHS a krajský hygienik, 1980 – 1990
- » MUDr. Pavol Adámek, riaditeľ KHS, 1990
- » doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD., riaditeľka KHS, krajská hygienička, štátna okresná hygienička, regionálna hygienička a vedúca služobného úradu, 1991 – 2009, 2010 – 2012
- » prof. MUDr. Cyril Klement, CSc., regionálny hygienik a vedúci služobného úradu, 2009 – 2010, od 2012 – 31. 5. 2017; regionálny hygienik a generálny tajomník služobného úradu, od 1. 6. 2017

Legislatívne sa činnosť Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici opiera o Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a noviel.

V minulosti to boli:

1. Zákon č. 218/1925 Sb. O zřízení, působnosti a organizaci Státního zdravotního ústavu Republiky československé,
2. Zákon č. 10/1939 Zb. o zriadení Štátneho zdravotno-sociálneho ústavu s pobočkami v Piešťanoch, Banskej Bystrici, Spišskej Novej Vsi, Prešove a Nitre,
3. Zákon č. 70/1949 Zb. o zriadení Štátneho zdravotníckeho ústavu a Oblastného zdravotníckeho ústavu v Bratislave s pobočkami vo všetkých krajských mestách,
4. Zákon č. 4/1952 Zb. o hygienickej a protiepidemickej starostlivosti,
5. Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu,
6. Zákon č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí,
7. Zákon č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici okrem rutinných, špecializovaných a nadstavbových činností spolupracuje s významnými zahraničnými inštitúciami na medzinárodných vedecko-výskumných projektoch, ktorých výsledkom je aj bohatá publikačná a prednášková činnosť pracovníkov.

Na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici pracovali a pracujú odborníci s vysokoškolským vzdelaním a stredoškolským vzdelaním so zameraním na verejné zdravotníctvo. Zastúpení sú najmä lekári, verejní zdravotníci, chemici, fyzici, biológovia, právnici, informatici, ekonómovia a ďalšie odbornosti. V súčasnosti pracuje na úrade 15 pracovníkov s tretím stupňom vysokoškolského vzdelania (CSc., PhD.), štyri docentky, jeden profesor.

Detailné informácie sú dostupné na webovom sídle nášho úradu – www.vzbb.sk

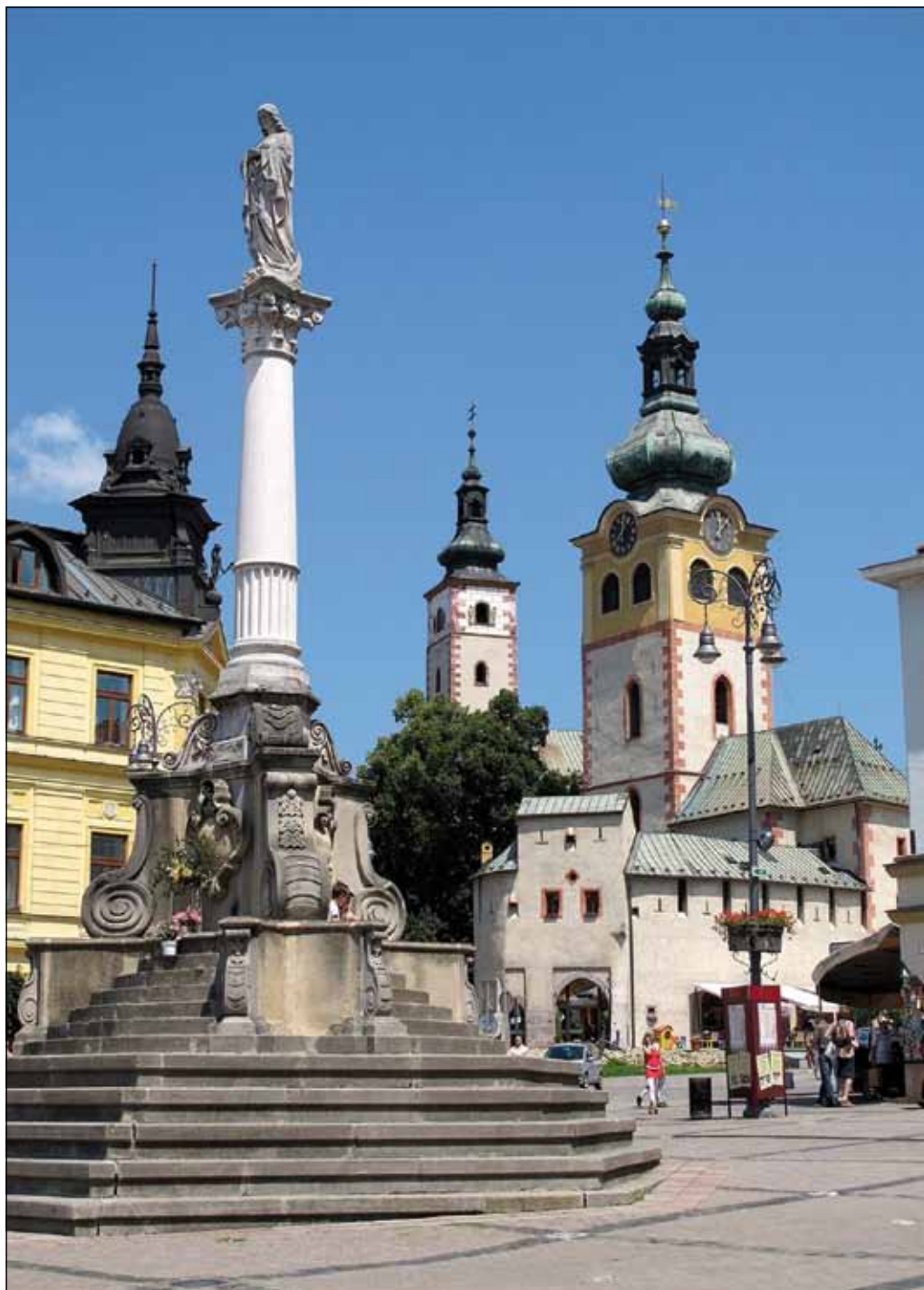
Veríme, že tu zverejnenými informáciami prispejeme k lepšej informovanosti laickej a odbornej verejnosti o činnosti a možnostiach Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici.

Banská Bystrica 15. 9. 2017

prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
regionálny hygienik a generálny
tajomník služobného úradu

OBSAH

Osobnosti histórie medicíny a verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici	7
Zoznam pracovníkov RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, 7.8.2017	11
Hlavní odborníci MZ SR a HH SR	16
Publikačná činnosť za roky 1963–2016	18
Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj	24
Osvedčenie o akreditácii	25
Prehľad medzinárodne riešených projektov.	26
Organizačné členenie RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.	30
Náplň činnosti jednotlivých oddelení a úsekov	32
Regionálny hygienik a generálny tajomník služobného úradu	32
Úsek regionálneho hygienika	32
Zástupkyňa generálneho tajomníka služobného úradu.	32
Manažérka kvality	33
Hovorkyňa RÚVZ	34
Oddelenie ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky	35
Oddelenie operatívnych činností.	38
Osobný úrad	39
Oddelenie krízového manažmentu	40
Odbor hygieny	41
Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia	41
Oddelenie hygieny výživy	44
Oddelenie hygieny detí a mládeže	46
Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie	48
Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením.	51
Odbor epidemiológie	54
Oddelenie epidemiológie infekčných chorôb	54
Oddelenie podpory zdravia.	58
Odbor laboratórií	60
Oddelenie chemických analýz	60
Oddelenie lekárskej mikrobiológie	63
Národné referenčné centrá	67
NRC pre hodnotenie vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie	67
NRC pre hodnotenie osobnej expozície a zdravotného rizika.	69
NRC pre pertussis a parapertussis.	70
NRC pre toxoplazmózu.	71
NRC pre pneumokokové a hemofilové nákazy	72
Informačné centrum pre bakteriologické (biologické) a toxínové zbrane	72
Špecializované pracovisko pre vírusové hepatitídy.	73
NRC pre laboratórnu diagnostiku v oblasti ľudského monitoringu	74
NRC pre surveillance a laboratórnu diagnostiku rickettsiôz	76

Morový stĺp na Námestí SNP v Banskej Bystrici

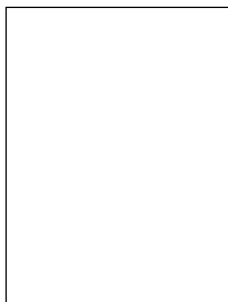
Morový stĺp bol postavený v roku 1710 po jednej z najväčších epidémií moru, keď v meste zomrelo 1392 ľudí, čo bola asi polovica obyvateľov.

OSOBNOSTI HISTÓRIE MEDICÍNY A VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V BANSKEJ BYSTRICI

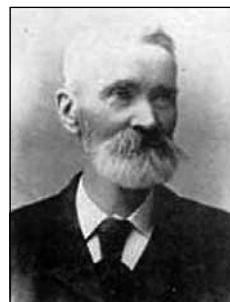
Oto Karol Moller

*10. 1. 1670 – †16. 4. 1747

Gottfried Moller

*1710 – †14. 10. 1770

**Gustáv Kazimír
Zechenter-Laskomerský**
*4. 3. 1824 – †20. 8. 1908

OKRESNÁ HYGIENICKÁ STANICA BREZNO

MUDr. Alexander Pestremenko

*26. 5. 1901 – †30. 11. 1981

okresný hygienik 1952 – 31. 7. 1957

MUDr. Jiřina Dudková

*1. 8. 1933

okresná hygienička 1. 8. 1957 – 31. 6. 1960

MESTSKÁ HYGIENICKÁ STANICA BANSKÁ BYSTRICA

MUDr. Oľga Gáliková

*1922 – †1993

mestská hygienička 1956 – 1960

OKRESNÁ HYGIENICKÁ STANICA BANSKÁ BYSTRICA

MUDr. Vladimír Manica

*3. 6. 1905 – †1. 3. 1977

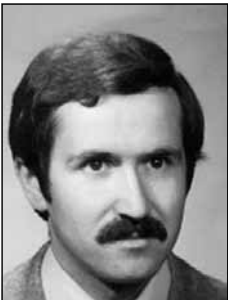
okresný hygienik 1952 – 1972

MUDr. Tomáš Geist, CSc.

*7. 3. 1936

okresný hygienik 1972 – 1980

MUDr. Ján Moravík, CSc.

*5. 5. 1950

okresný hygienik 1981 – 1990

MUDr. Ľubica Hettychová

*12. 2. 1948

okresná hygienička 1990 – 1991, 1997 – 2003

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICA / REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V BANSKEJ BYSTRICI

prof. MUDr. Dionýz Blaškovič, DrSc.

*2. 8. 1913 – †17. 11. 1998

zakladateľ diagnostickej stanice v Banskej Bystrici
v období SNP, 1944

doc. MUDr. Ján Karolček, DrSc.

*21. 10. 1912 – †13. 10. 1995

prednosta pobočky Štátneho zdravotno-sociálneho
ústavu v Banskej Bystrici 1946 – 1949

MUDr. Pavol Greguška

*15. 7. 1912 – †16. 2. 1992

prednosta pobočky Oblastného ústavu hygieny

Banská Bystrica 1949–1952

krajský hygienik 1952–1953

MUDr. Ján Bertan

*1911 – †1991

krajský hygienik 1954–1961

MUDr. Vojtech Cmarko

*12. 8. 1914 – †19. 5. 1990

krajský hygienik 1961–1979

MUDr. Tomáš Geist, CSc.

*7. 3. 1936

krajský hygienik 1980–1990

MUDr. Pavol Adámek

*11. 2. 1954

riaditeľ KHS, 1990

doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

*29. 7. 1953

riaditeľka KHS a krajská hygienička, regionálna
hygienička 1991–2009, 2010–2012

prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.

*18. 3. 1948

regionálny hygienik 2009–2010, 2012–30. 5. 2017

regionálny hygienik a generálny tajomník služobného úradu od 1. 6. 2017

Pracovníci RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici (2012)

ZOZNAM PRACOVNÍKOV RÚVZ SO SÍDLOM V BANSKEJ BYSTRICI, 7. 8. 2017

Abrahámová Iveta	Odd. lekárskej mikrobiológie
MUDr. Adámek Pavol	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Ing. Auxtová Ľudmila	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
doc. MUDr. Avdičová Mária, PhD.	Odd. epidemiológie
Babjaková Mária	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
PhDr. Bartová Pavlína	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
MUDr. Beláková Jarmila	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Bilavská Marta	Odd. operatívnych činností
Blašková Anna	Odd. chemických analýz
Blašková Magdaléna	Odd. lekárskej mikrobiológie
Mgr. Bobáľová Petra	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
Bódišová Puškárová Anna	Odd. podpory zdravia
Ing. Borošová Daniela, PhD.	Odd. chemických analýz
RNDr. Bottková Edita, PhD.	Odd. lekárskej mikrobiológie
Ing. Briedoňová Renáta	Odd. chemických analýz
Brndiarová Katarína	Odd. hygieny výživy
Bulla Milan	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
MUDr. Cortésová Lea	Odd. hygieny detí a mládeže
Mgr. Čechová Anna	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Čulok Miroslav	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Čuloková Dana	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Ing. Ďurecová Alžbeta, PhD.	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Ďurníková Božena	Odd. chemických analýz
Dzuráková Eva	Odd. operatívnych činností
Ing. Eperješi Tomáš, MPH	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
doc. MUDr. Fabiánová Eleonóra, PhD.	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
RNDr. Fatkulínová Milota	Odd. lekárskej mikrobiológie
Fekiačová Zora	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
RNDr. Folvarčíková Martina	Odd. epidemiológie
Ing. Frič Martin, PhD.	Odd. chemických analýz
Goldmanová Jana	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Gondová Želmíra	Odd. lekárskej mikrobiológie
Mgr. Halaj Jaroslav	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Ing. Haľaková Silvia	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Hančiariková Katarína	Odd. hygieny výživy
Harineková Mária	Odd. lekárskej mikrobiológie
Hašková Daniela	Odd. lekárskej mikrobiológie
Hirka Jozef	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Hrehuš Igor	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Hricová Renata	Odd. lekárskej mikrobiológie
Ing. Hrmo Andrej	Odd. hygieny výživy
Hüvös Ivaničová Hana	Odd. lekárskej mikrobiológie

Ing. Chlebová Monika	Odd. hygieny výživy
Ing. Chovancová Lýdia	Odd. chemických analýz
Chrienová Eva	Odd. chemických analýz
Jančoková Mária	Odd. operatívnych činností
Mgr. Janešíková Ľudmila	Odd. hygieny detí a mládeže
Mgr. Janíková Katarína	Odd. chemických analýz
Jelínková Božena	Odd. lekárskej mikrobiológie
Ing. Jeziorská Danka	Odd. chemických analýz
Kaliská Dáša	Odd. operatívnych činností
MUDr. Kerlik Jana, PhD.	Odd. epidemiológie
RNDr. Kissová Renáta, PhD.	Odd. lekárskej mikrobiológie
JUDr. Klajban Peter	Odd. operatívnych činností
prof. MUDr. Klement Cyril, CSc.	Regionálny hygienik
	Generálny tajomník služobného úradu
MUDr. Kľocová Adamčáková Zora, PhD.	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
Ing. Kňazeová Tatiana	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Knopková Dagmar	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Mgr. Kočtúchová Blažinová Miriam	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Ing. Komendová Dagmar	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Konečná Darina	Odd. podpory zdravia
MUDr. Kontrošová Silvia, MPH	Odd. podpory zdravia
doc. MUDr. Koppová Kvetoslava, PhD.	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
Koreňová Anna	Odd. lekárskej mikrobiológie
Kováčová Mária	Odd. chemických analýz
Ing. Kováčová Martina	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Koza Edward Andrzej	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Mgr. Krčmová Eva	Odd. chemických analýz
Krippel Emil	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Krišková Anna	Odd. lekárskej mikrobiológie
Krišková Ľubica	Odd. epidemiológie
Kubinová Viera	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Kútiková Oľga	Odd. lekárskej mikrobiológie
RNDr. Lafférová Janka	Odd. lekárskej mikrobiológie
Ing. Lapuník Radovan	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Laštiaková Miriam	Odd. lekárskej mikrobiológie
Lašútová Jana	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Ing. Lidayová Andrea	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
MUDr. Lokša Pavol	Odd. epidemiológie
Ing. Macková Hana	Odd. chemických analýz
RNDr. Maďarová Lucia, PhD.	Odd. lekárskej mikrobiológie
Ing. Majláthová Zuzana	Odd. lekárskej mikrobiológie
Majlingová Dana	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Ing. Makovníková Mária	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Matušková Elena	Odd. lekárskej mikrobiológie
Mazúchová Martina	Odd. operatívnych činností

Ing. Mazúrová Zuzana	Odd. hygieny výživy
Medvecká Janka	Odd. lekárskej mikrobiológie
Ing. Mgr. Mjartanová Ivana	Odd. lekárskej mikrobiológie
Mlynáriková Jozefína	Odd. chemických analýz
Močková Eva	Odd. chemických analýz
Mojžiš Marek	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Molentová Jana	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
MUDr. Morihladková Viera	Odd. epidemiológie
PhDr. Musilová Monika	Odd. epidemiológie
Ing. Námešná Jana	Odd. epidemiológie
Nováková Marta	Odd. chemických analýz
Oravcová Valéria	Odd. lekárskej mikrobiológie
Ing. Otero Daniel	Odd. hygieny výživy
MUDr. Pántiková Valachová Martina	Odd. epidemiológie
Pásztorová Ivana	Odd. epidemiológie
Mgr. Pavlovičová Jitka	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Mgr. Pilarčíková Darina	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
Pilko Jozef	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Ing. Pížiková Alena	Odd. chemických analýz
Pohančaníková Blažena	Odd. epidemiológie
Polónyová Mária	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
JUDr. Porubská Anna	Osobný úrad
Mgr. Potančoková Michaela	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
RNDr. Potocká Jaroslava	Odd. hygieny detí a mládeže
Pritulová Anna	Odd. chemických analýz
Mgr. Pršancová Soňa	Odd. operatívnych činností
Mgr. Přibil Tomáš	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Rendlová Soňa	Osobný úrad
Roháčová Viera	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
MUDr. Sedliačiková Ivana, MPH	Odd. hygieny výživy
PhDr. Schmidtová Janka	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Mgr. Schwarz Miroslav	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
Slivková Ľubica	Odd. lekárskej mikrobiológie
doc. MUDr. Slotová Katarína, PhD.	Odd. hygieny detí a mládeže
Sršňová Anna	Odd. hygieny výživy
Mgr. RNDr. Strhársky Jozef, PhD.	Odd. lekárskej mikrobiológie
Szembrádová Emília	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Ing. Šaligová Dagmar	Odd. chemických analýz
Ščepková Libuša	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Ing. Šmideková Janka	Odd. chemických analýz
Špičková Mária	Odd. chemických analýz
Šreinerová Alena	Odd. lekárskej mikrobiológie
Mgr. Šuchaňová Marcela	Odd. hygieny životného prostredia a zdravia
Ing. Ťažká Katarína	Odd. hygieny výživy
PaedDr. Tolnayová Mária	Odd. operatívnych činností

Mgr. Tomek Miroslav	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Mgr. Tóreová Kristína	Odd. hygieny výživy
Turčanová Elena	Odd. lekárskej mikrobiológie
Urbílková Mária	Odd. chemických analýz
RNDr. Varjúová Alexandra, PhD.	Odd. ochrany zdravia pred žiarením
Veljačiková Marta	Odd. lekárskej mikrobiológie
Veverková Janette	Odd. lekárskej mikrobiológie
Vicianová Mariana	Odd. chemických analýz
Mgr. Vojteková Silvia	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Volenská Dagmara	Odd. hygieny detí a mládeže
Volentierová Martina	Odd. chemických analýz
Ing. Záhorcová Zuzana	Odd. hygieny výživy
Zátrochová Mária	Odd. ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
Zázrivcová Ivana	Odd. epidemiológie
Mgr. Zvalová Tatiana	Odd. podpory zdravia
RNDr. Žiarovská Andrea	Odd. preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

PRACOVNÍCI S TRETÍM STUPŇOM VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELANIA, KTORÍ V ÚRADE PRACOVALI V MINULOSTI:

- MUDr. Adela Palanová, CSc. (1929–2016)
- MUDr. Ján Moravík, CSc.
- MUDr. Tomáš Geist, CSc.
- Ing. Eva Miháliková, PhD.
- Ing. Marek Drímal, PhD.
- RNDr. Františka Hrubá, PhD.
- doc. RNDr. Jana Rusková Dadová, PhD.
- RNDr. Zuzana Klöslová, PhD.
- Mgr. Soňa Feiková, PhD.
- Ing. Katarína Trnková, PhD.
- RNDr. Jana Čamajová, PhD.

PRACOVNÍCI S TRETÍM STUPŇOM VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELANIA, KTORÍ V ÚRADE PRACUJÚ V SÚČASNOSTI (1. 7. 2017):

- prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
- doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
- doc. MUDr. Mária Avdičová, PhD.
- doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
- doc. MUDr. Katarína Slotová, PhD.
- Mgr. RNDr. Jozef Strhársky, PhD.

- Ing. Alžbeta Ďurecová, PhD.
- Ing. Daniela Borošová, PhD.
- RNDr. Lucia Maďarová, PhD.
- MUDr. Jana Kerlik, PhD.
- RNDr. Renáta Kissová, PhD.
- MUDr. Zora Adamčáková Klócová, PhD.
- RNDr. Alexandra Varjuová, PhD.
- Ing. Martin Frič, PhD.
- RNDr. Edita Bottková, PhD.

PRACOVNÍCI V PROCESE VZDELÁVANIA NA TREŤOM STUPNI VYSOKOŠKOLSKÉHO ŠTÚDIA (1. 7. 2017):

- MUDr. Lea Cortésová
- Ing. Tomáš Eperješi, MPH
- PhDr. Monika Musilová

HLAVNÍ ODBORNÍCI MZ SR A HH SR

Ing. Valéria Skupeňová

***25. 9. 1947**

hlavná odborníčka MZd SSR pre vyšetrovacie metódy v hygiene, 1984–1990

MUDr. Zlatica Sklenaříková

***17. 1. 1948**

hlavná odborníčka MZd SSR pre hygienu výživy a predmetov bežného užívania, 1984–1990

Ing. Peter Miškovič

***22. 12. 1955**

hlavný odborník hlavného hygienika SR pre odbor chemických analýz, 1990–2004

doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.

***6. 12. 1951**

hlavná odborníčka MZ SR pre odbor hygiena životného prostredia, 1993–2004 hlavná odborníčka hlavného hygienika SR pre odbor hygiena životného prostredia a zdravia, od 2005

prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.

***18. 3. 1948**

hlavný odborník MZ SR pre klinickú mikrobiológiu, 1994–1996 hlavný odborník hlavného hygienika SR pre klinickú mikrobiológiu 2003–2016

doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

*29. 7. 1953

hlavná odborníčka MZ SR pre preventívne pracovné lekárstvo,
1996–2003 hlavná odborníčka hlavného hygienika SR pre
preventívne pracovné lekárstvo a toxikológiu, od 2004

doc. MUDr. Mária Avdičová, PhD.

*14. 8. 1962

hlavná odborníčka MZ SR pre epidemiológiu, 2000–2005

RNDr. Františka Hrubá, PhD.

*14. 8. 1962

hlavná odborníčka hlavného hygienika SR pre
zdravotnícku informatiku a bioštatistiku, 2007–2010

MUDr. Pavol Adámek

*11. 2. 1954

hlavný odborník hlavného hygienika SR pre odbor
ochrany zdravia pred žiarením, 2011–2012

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ ZA ROKY 1963 – 2016

V roku 1972 bola MUDr. Adele Palanovej, CSc. (1929–2016), pracovníčke KHS Banská Bystrica, udelená hodnosť „kandidáta vied“ a tento dátum možno označiť ako medzník a začiatok vedeckej a výskumnej činnosti na tomto pracovisku preventívneho zdravotníctva, hoci publikačnú činnosť evidujeme od roku 1963.

Využívanie laboratórnych a terénnych výsledkov a ich následné publikovanie vo vedeckých periodikách je na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici datované a dokumentované od roku 1963.

Publikačná činnosť pracovníkov RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici je viac ako bohatá a dokumentuje spätosť pracoviska s vedou, výskumom a inováciami na úseku verejného zdravotníctva. Ide o stovky článkov publikovaných v domácich a zahraničných periodikách, karentované publikácie (CC) a monografie nevynímajúc.

RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici má osvedčenie vykonávať vedu a výskum udelené MŠVVaŠ a spolu s ÚVZ SR sa podieľajú na činnosti spojenej s projektmi – domácimi a zahraničnými. Týmto osvedčením sa len potvrdilo dlhodobé zameranie súčasného RÚVZ Banská Bystrica: správna terénna prax spojená s vedeckou prezentáciou výsledkov.

Kód Názov kategórie

AAB	Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách	10
ABB	Štúdie charakteru vedeckej monografie v časopisoch a zborníkoch vydané v domácich vydavateľstvách	3
ABC	Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách	2
ABD	Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v domácich vydavateľstvách	14
ACB	Vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách	14
ACD	Kapitoly vo vysokoškolských učebniciach vydané v domácich vydavateľstvách	1
ADC	Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch	175
ADD	Vedecké práce v domácich karentovaných časopisoch	4
ADE	Vedecké práce v ostatných zahraničných časopisoch	50
ADF	Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch	81
ADM	Vedecké práce v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS	6
AEC	Vedecké práce v zahraničných recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	4
AED	Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	86
AEE	Vedecké práce v zahraničných nerecenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	1
AEF	Vedecké práce v domácich nerecenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	12
AEG	Abstrakty vedeckých prác v zahraničných karentovaných časopisoch	1
AFC	Publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách	16
AFD	Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách	162
AFE	Abstrakty pozvaných príspevkov zo zahraničných vedeckých konferencií	1
AFG	Abstrakty príspevkov zo zahraničných vedeckých konferencií	93
AFH	Abstrakty príspevkov z domácich vedeckých konferencií	302
AFK	Postery zo zahraničných konferencií	11

Kód	Názov kategórie	
AFL	Postery z domácich konferencií	81
AGI	Správy o vyriešených vedeckovýskumných úlohách	28
BAB	Odborné knižné publikácie vydané v domácich vydavateľstvách	18
BBB	Kapitoly v odborných knižných publikáciách vydané v domácich vydavateľstvách	1
BCI	Skriptá a učebné texty	11
BCK	Kapitoly v učebniciach a učebných textoch	1
BDE	Odborné práce v ostatných zahraničných časopisoch	2
BDF	Odborné práce v ostatných domácich časopisoch	109
BED	Odborné práce v domácich recenzovaných zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	30
BEE	Odborné práce v zahraničných zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	11
BEF	Odborné práce v domácich zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných)	70
BFB	Abstrakty odborných prác z domácich podujatí (konferencie...)	39
DAI	Dizertačné a habilitačné práce	20
EAI	Prehľadové práce	6
EAJ	Odborné preklady publikácií	2
EDI	Recenzie v časopisoch a zborníkoch	6
EDJ	Prehľadové práce, odborné práce, preklady noriem; odborné preklady v časopisoch a zborníkoch	1
FAI	Zostavovateľské práce knižného charakteru (bibliografie, encyklopédie, katalógy, slovníky, zborníky, atlasy...)	4
GAI	Správy	1
GHG	Práce zverejnené spôsobom umožňujúcim hromadný prístup	4
GII	Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií	79

Celkový počet záznamov

1 573

VÝBER Z MONOGRAFIÍ

Cyril Klement a kol.: Verejné zdravotníctvo a jeho história v banskobystrickom regióne v kontexte Slovenska. Banská Bystrica: PRO, 2016. 456 s. ISBN 978-80-89057-61-0

Eleonóra Fabiánová a kol.: Možnosti prevencie rakoviny močového mechúra. Banská Bystrica: PRO, 2016. 100 s. ISBN 978-80-89057-63-4

Cyril Klement a kol.: Slovensko-anglická terminológia verejného zdravotníctva I. / Slovak-English Terminology of Public Health I. Banská Bystrica: PRO, 2016. 384 s. ISBN 978-80-89057-60-3

Mária Avdičová et al.: National Survey Slovakia Adult Tobacco and Health Awareness 2014. Banská Bystrica: PRO, 2015. 28 s. ISBN 978-80-89057-62-7

Mária Avdičová a kol.: Národná štúdia o fajčení a zdravotnom uvedomení dospelého obyvateľstva SR, 2014. Banská Bystrica: PRO, 2015. 28 s. ISBN 978-80-89057-62-7

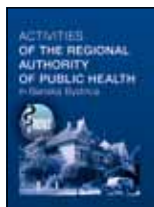
Eleonóra Fabiánová, Igor Batora: Occupational Health and Toxicology. Bratislava, Slovakia: Comenius University in Bratislava, 2015. 146 s. ISBN 978-80-223-3931-5

Vladimír Oleár, Zuzana Krištúfková, Cyril Klement a kol.: Kapitoly z vakcinológie I. Banská Bystrica: PRO, 2014. 319 s. ISBN 978-80-89057-52-8

Cyril Klement a kol.: Vybraná terminológia I pre poslucháčov laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve. SZU v Bratislave, 2014. 224 s. ISBN 978-80-89057-48-1

Cyril Klement [et al.]: Activities of the Regional Authority of Public Health in Banská Bystrica. Banská Bystrica: PRO, 2014. 80 s. ISBN 978-80-89057-51-1

Cyril Klement a kol.: Prehľad činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici. Banská Bystrica: PRO, 2014. 79 s. ISBN 978-80-89057-45-0

Ivan Rovný a kol.: Vybrané kapitoly verejného zdravotníctva II. PRO, 2014. 896 s. ISBN 978-80-89057-44-3

Eleonóra Fabiánová, Zora Adamčáková a kol.: ESNAP – Epidemiologická štúdia nádorov pankreasu na Slovensku. RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici za podpory MZ SR, 2013. 108 s. ISBN 978-80-971096-1-5

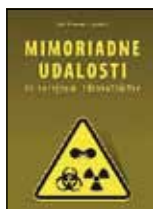
Cyril Klement, Roman Mezencev, Jiří Bajgar a kol.: Biologické a chemické zbrane – pripravenosť a odpoveď. Banská Bystrica: PRO, 2013. 781 s. ISBN 978-80-89057-43-6

Margaréta Šulcová, Ivan Čižnár, Eleonóra Fabiánová a kol.: Verejné zdravotníctvo. Bratislava: VEDA, 2012. 654 s. ISBN 978-80-224-1283-4

Mária Avdičová a kol.: Monitorovanie rizikových faktorov chronických chorôb v SR. RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici za podpory SZO – regionálnej úradovne so sídlom v Kodani, 2012. 134 s. ISBN 978-80-971096-0-8

Cyril Klement [et al.]: Mimoriadne udalosti vo verejnom zdravotníctve. Banská Bystrica: PRO, 2011. 663 s. ISBN 978-80-89057-29-0

Ivan Rovný [et al.]: Vybrané kapitoly verejného zdravotníctva 1: terminológia – koncepcia odborov – legislatíva – zdravotný stav – determinanty zdravie – manažment / V. Oleár, C. Klement, I. Bielik. – Banská Bystrica: PRO, 2011. 591 s. ISBN 978-80-89057-33-7

Eleonóra Fabiánová a kol.: Bezpečnosť práce, ochrana pred požiarom a ochrana zdravia pri práci. Príručka pre malých a stredných podnikateľov a zamestnancov. Bratislava: Príroda, 2010. 90 s. ISBN 978-80-07018-43-3

Cyril Klement [et al.]: Medzinárodné zdravotné predpisy: teória – legislatíva – implementácia – súvislosti: odporúčania pre ďalšie posilňovanie národného systému surveillance laboratórnych kapacít pre prenosné ochorenia. Banská Bystrica: PRO, 2009. 438 s. ISBN 978-80-89057-24-5

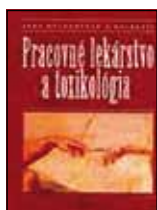
Malcolm R. Dando, Cyril Klement, Marian Negut, G. S. Pearson: Maximizing the Security and Development Benefits from the Biological and Toxin Weapons Convention. Holandsko: Kluwer Academic Publishers, 2009. 428 s. ISBN – 13: 978-14-02009-13-6

Cyril Klement, Roman Mezencev a kol.: Biologické zbrane. Bratislava: BONUS, 2007. 380 s. ISBN 978-80-969733-2-3

Elena Nováková, Vladimír Oleár, Cyril Klement: Lekárska vakcinológia nielen pre medikov. Banská Bystrica: PRO, 2007. 141 s. ISBN 978-80-89057-18-4

Jana Buchancová a kol. (E. Fabiánová): Pracovné lekárstvo a toxikológia. Martin: Osveta, 2003. 1132 s. ISBN 8080631131

Ivan Rovný, Eleonóra Fabiánová, Peter Gaál, Jana Nováková, Ján Ondrejka, Miroslav Michalus: Hygiena 3. Preventívne pracovné lekárstvo, ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením. Zväzok 3. Martin: Osveta, 1998. 199 s. ISBN 80-88824-42 – 7

ZDRAVOTNÍCKE ROČENKY

RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici viac ako 20 rokov zostavuje zdravotnícku ročenku za okresy Banská Bystrica a Brezno a od roku 2009 aj ročenku za Banskobystrický kraj. Okresná ročenka je od roku 2013 vydávaná ako publikácia s ISBN, krajská ročenka je v tlačenej podobe dostupná v úradnej knižnici.

OKRESNÉ ZDRAVOTNÍCKE ROČENKY

prof. MUDr. Cyril Klement, CSc. a kol.: Zdravotnícka ročenka okresu Banská Bystrica v porovnaní k okresu Brezno 2015. PRO, 2016. 113 s. ISBN 978 – 80 – 971096 – 6-0

KRAJSKÉ ZDRAVOTNÍCKE ROČENKY

OSVEDČENIE O SPÔSOBILOSTI VYKONÁVAŤ VÝSKUM A VÝVOJ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Stromová 1, 813 30 Bratislava

Bratislava 31. októbra 2012
Číslo: 2012-12740/35069:1-11

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako správny orgán príslušný podľa ustanovenia § 26a ods. 11 zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 233/2008 Z. z. a zákona č. 40/2011 Z. z. (ďalej len „zákon“) na základe žiadosti *Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, 975 56 Banská Bystrica, Cesta k nemocnici 1, IČO 00606979*,

v y d á v a

pre *Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica, IČO 00606979*,

- rozpočtová organizácia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

OSVEDČENIE O SPÔSOBILOSTI vykonávať výskum a vývoj.

Platnosť osvedčenia je šesť rokov od jeho vydania.

Odôvodnenie:

Keďže sa návrhu účastníka konania vyhovuje v plnom rozsahu, upúšťa správny orgán podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku od odôvodnenia.

Na základe § 26a ods. 16 písm. c) zákona, ak Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici prestane spĺňať podmienky ustanovené zákonom, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky odníme osvedčenie o spôsobilosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia rozklad v zmysle § 61 ods. 1 správneho poriadku na Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom v konaní podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku.

Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc.
minister

Rozhodnutie sa zasiela:

1. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v BB, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica
2. Spis

Na vedomie:

Ministerstvo zdravotníctva SR, Límbová 2, 837 52 Bratislava

OSVEDČENIE O AKREDITÁCII

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA
Karloveská 63, 840 00 Bratislava 4, Slovenská republika

OSVEDČENIE O AKREDITÁCII

č. S-156

Slovenská národná akreditačná služba na základe rozhodnutia
č. 159/5527/2015/3 zo dňa 05.05.2015 osvedčuje, že

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici

Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica
IČO: 00 606 979

Oddelenie chemických analýz

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia

Oddelenie hygieny výživy

Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením

Oddelenie hygieny detí a mládeže

Cesta k nemocnici č. 1, 975 56 Banská Bystrica

Oddelenie lekárskej mikrobiológie

Cesta k nemocnici č. 25, 975 56 Banská Bystrica

sú spôsobilé vykonávať chemické, mikrobiologické, biologické a fyzikálno-chemické skúšky vôd a požívatin, predmetov bežného používania, kozmetických výrobkov, ovzdušia a biologického materiálu; odbery vzoriek ovzdušia; odbery vzoriek vôd a požívatin; rádiochemické skúšky vôd; sérologické, virologické, parazitologické a molekulárno-biologické skúšky vzoriek biologického materiálu; vyjadrovať názory a interpretácie k výsledkom skúšok; meranie fyzikálnych veličín hluku v životnom a pracovnom prostredí a osvetlenia v pracovnom prostredí podľa rozsahu akreditácie uvedeného v prílohe tohto osvedčenia. Príloha tvorí neoddeliteľnú súčasť osvedčenia o akreditácii.

Spôsobilosť vykonávať skúšky nestranne a dôveryhodne laboratórium preukazuje plnením požiadaviek normy ISO/IEC 17025:2005.

Akreditácia udelená dňa 20.05.2015 platí do 20.05.2020.

Bratislava 05.05.2015

Mgr. Martin Senčák
riadiateľ

SNAS je signatárom EA MLA a ILAC MRA v predmetnej oblasti akreditácie.

PREHĽAD MEDZINÁRODNE RIEŠENÝCH PROJEKTOV

Významné miesto v činnosti RÚVZ v Banskej Bystrici zaujíma aktívna účasť na medzinárodne riešených projektoch zameraných na dôležité otázky zdravia obyvateľstva. Skúsenosti a poznatky získané pri plnení týchto projektov sú bohato zúčrované v prevencii, ochrane a podpore zdravia obyvateľstva a transformovali sa aj do opatrení obsiahnutých v súčasnej legislatíve verejného zdravotníctva na Slovensku. Zapojenie sa do riešenia medzinárodných projektov znamenalo nadviazanie spolupráce so špičkovými vedeckými, akademickými a vládnyimi inštitúciami verejného zdravotníctva najmä zo štátov Európskej únie, USA a Ruska. Intenzívna práca na týchto projektoch umožnila prístup k najnovším vedeckým poznatkom a znamenala zavedenie moderných postupov vedeckej a výskumnej práce v podobe analytických a intervenčných epidemiologických štúdií, toxikologických expozičných pozorovaní, terénnych a laboratórnych meraní, uplatňovania metód hodnotenia zdravotných rizík a celkového hodnotenia dopadov na zdravie. Zvýšila sa odborná kapacita zamestnancov aj materiálne vybavenie, čo umožnilo ďalší rozvoj odbornej práce a zvýšilo odborný kredit našej inštitúcie. Úspešne sa rozvinula aj spolupráca s domácimi zdravotníckymi aj nezdravotníckymi inštitúciami.

Po roku 1989 bolo prioritným záujmom objektívne zhodnotiť stav zdravia vo vzťahu k znečisteniu životného a pracovného prostredia škodlivými faktormi pre zdravie. Postupne sa skúmanie zameralo na všetky skupiny determinantov zdravia vrátane spôsobu života a rizikových faktorov životného štýlu, environmentálnych a pracovných záťaží, genetických faktorov, sociálnych a psychologických aspektov. Nadviazalo sa na dlhodobú tradíciu bývalých KHS a OHS v Banskej Bystrici študovať a riešiť zdravotné riziká v znečistených oblastiach stredného Slovenska. Osobitné úsilie bolo a je venované vplyvom na zdravie detí. Viacero štúdií sa venovalo problematike prevencie najčastejšie sa vyskytujúcich neinfekčných ochorení v populácii s dôrazom na prevenciu ochorení srdca a ciev a na prevenciu nádorových ochorení, a to najmä nádorov pľúc, nádorov v oblasti hlavy a krku, nádorov obličiek, močového mechúra a nádorov pankreasu. Toxikologické hľadiská sú obsiahnuté vo viacerých epidemiologických štúdiách zameraných na zdravotné riziká pracujúcej populácie a jednotlivých skupín obyvateľstva. Spektrum aktivít sa rozrastá v oblasti intervenčných štúdií a priamo sa uplatňuje v podobe individuálneho aj skupinového poradenstva pre obyvateľov.

V prehľade je uvedený názov projektu. Tam, kde bol udelený grant na vedecko-výskumný projekt, uvedený je poskytovateľ, ďalej sú uvedené hlavné spolupracujúce inštitúcie, trvanie a zodpovedný riešiteľ za Slovensko.

1. Štúdie zdravotného stavu a životného prostredia (SIPEH/NIPEH – Slovak Integrated Programme on Environment and Health) – v oblasti Žiar nad Hronom, Ružomberok v porovnaní s oblasťou Banská Bystrica. Štúdiá sa realizovala v spolupráci MZ SR so SZO a Ministerstvom zdravotníctva Holandska.

Trvanie projektu: 1992 – 1994

Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

2. Hodnotenie expozície arzénu a biotransformácie arzénu. Spolupráca s výskumným ústavom EPRI (Electric Power Research Institute), Palo Alto, USA.

Trvanie projektu: 1991 – 2000

Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

3. PHARE – Study on Health Impact of Environmental Pollution – Novaky area, EC HEA 18/1991. Podporený grantom EÚ. Spolupráca s TECNIMONT a Dept. Medicina del Lavoro, Univerzita Miláno, Taliansko.
Trvanie projektu: 1993 – 1995
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
4. Environmental Health Risk Assessment. Personal exposure to air pollutants. Projekt podporený programom „Americko – slovenský vedecký a technologický program“. Spolupráca na projekte s Harvard School of Public Health, Boston, USA.
Trvanie projektu: 1996 – 2000
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
5. CINDI / Countrywide Integrated Noncommunicable Diseases Intervention Programme, WHO EURO / Intervention programme, which includes cross – sectional surveys on health risk factors and studies on process evaluation
Trvanie projektu: od 1993 kontinuálne
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Mária Avdičová, PhD.
6. CESAR / Central European Study on Air Pollution and Respiratory Health
Trvanie projektu: 1994 – 1997
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
7. GEENET – EURO / Global Environmental Epidemiology Network in EURO, Framework of EU COPERNICUS programme
Trvanie projektu: 1. 1. 1995 – 31. 12. 1997
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
8. ESPAD – Európsky školský prieskum o alkohole a iných drogách
Trvanie projektu: 1995 – 2012
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Katarína Slotová, PhD.
9. Rozvoj informačného centra o životnom prostredí v SR. Implementácia geografických informačných systémov
Trvanie projektu: 1. 9. 1997 – 30. 9. 1999
Zodpovedný riešiteľ: RNDr. Františka Hrubá, PhD.
10. INCO / Epidemiological Study of Spatial and Temporal Variation in Outdoor Air Pollution and Children's Respiratory Disease in Central Europe
Trvanie projektu: 1998 – 1999 (CESAR II.)
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
11. Názov projektov: IARC/WHO / Cancer Epidemiology studies on lung cancer on the oral cavity and laryngeal cancer – v rámcovom programe INCO Copernicus programme EU. Spolupráca s IARC (International Agency for Research on Cancer) Lyon, ktorá trvá naďalej.
Trvanie projektu: 1998 – 2003
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
12. Zdravé deti v zdravých rodinách – Primárna prevencia aterosklerózy v detskom veku, ktorá vychádza z reálneho zistenia vysokej úmrtnosti na srdcovo – cievne ochorenia v populácii na Slovensku, s určitou variabilitou v jednotlivých krajoch SR
Trvanie projektu: 1999 – 2012
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Magdaléna Ďateľová, MPH
13. REAP / The EU Phare Regional Environmental Assesion Project Implementation of Directive on the Quality of Water for Human Consumption

- Trvanie projektu: 2000–2001
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
14. PATY / Pollution and the Young (nadväzuje na CESAR I. a CESAR II.)
Trvanie projektu: 1. 12. 2002–31. 11. 2004
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
15. ASHRAM / Arsenic Health Risk Assesment and Molecular Epidemiology
Trvanie projektu: 2002–2004
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
16. CRB / Cancer Risk Biomarkers – Cytogenetic Biomarkers and Human Cancer Risk
Trvanie projektu: 2002–2004
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
17. Vplyv zápachajúcich sírnych zlúčenín vznikajúcich pri výrobe celulózy na zdravotný stav pracovníkov celulóžky a obyvateľov mesta Ružomberok a blízkeho okolia
Trvanie projektu: 2002–2006
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
18. ESBIO / Expert team to Support BIO monitoring in Europe
Trvanie projektu: 2005–2006
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
19. PHIME / Public Health Impact of long-term, low level Mixed element. Exposure in susceptible population stata.
Trvanie projektu: 2006–2010
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
20. Pracovné podmienky ako determinanty rodovej nerovnosti prác. Projekt realizovaný v rámci iniciatívy spoločenstva EQUAL a spolufinancovaný Európsku úniou
Trvanie projektu: 2006–2009
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Ľubica Hettychová
21. SEARCH – Indoor Air Quality in European Schools
Trvanie projektu: 2007–2008
Zodpovední riešitelia: MUDr. Katarína Slotová, PhD., doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
22. Zdravé pracoviská
Trvanie projektu: 2008 – kontinuálne
Zodpovedný riešiteľ: MUDr. Ľubica Hettychová
23. HEM – Uzatváranie zdravotných rozdielov v Európskej únii
Trvanie projektu: 2008–2009
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
24. WHO – SVK BCA 2008–2009, výstup: Medzinárodné zdravotné predpisy – teória – legislatíva – implementácia – súvislosti, ISBN 978-80-89057-24-5
Trvanie projektu: 2008–2009
Zodpovedný riešiteľ: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
25. ESNAP / Epidemiologická štúdia nádorov pankreasu. Grant MZ SR.
Trvanie projektu: 2008–2011
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
26. GVRNA / Vzťah genetickej variability k virulencii RNA vírusov. Grant MZ SR.
Trvanie projektu: 2008–2011
Zodpovedný riešiteľ: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.

27. Synergy – Pooled analysis of case-control studies on the interaction of occupational carcinogens in the development of lung cancer
Trvanie projektu: 2009
Zodpovední riešitelia: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD., Ing. Zuzana Vassányi
28. Follow-up – Nadväzujúca štúdia nádorových ochorení pľúc a hornej časti tráviaceho a dýchacieho systému u pacientov Stredoeurópskej multicentrickej štúdie typu prípad-kontrola
Trvanie projektu: 1. 7. 2009–30. 4. 2010
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
29. COPHES / DEMOCOPHES – Harmonizovaný prístup k zavedeniu ľudského biomonitoringu v Európe / Meranie expozície pochádzajúcej zo životného prostredia u detí a ich matiek v rámci európskej štúdie uskutočniteľnosti zameranej na ľudský biomonitoring
Trvanie projektu: 2009–2012
Zodpovední riešitelia: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD. a MUDr. Katarína Slotová, PhD.
30. WHO – SVK BCA 2010–2011, výstup: Mimoriadne udalosti vo verejnom zdravotníctve, ISBN 978-80-89057-29-0
Trvanie projektu: 2010
Zodpovedný riešiteľ: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
31. EHES – European Health Examination Survey (Zisťovanie zdravia Európanov)
Trvanie projektu: 2010–2011
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Mária Avdičová, PhD.
32. WHO – SVK BCA 2012–2013, výstup: Biologické a chemické zbrane – pripravenosť a odpoveď, ISBN 978-80-89057-439-0
Trvanie projektu: 2012–2013
Zodpovedný riešiteľ: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
33. Pilotná štúdia nádorov močového mechúra. Spolupráca s MOUNT SINAI SCHOOL OF MEDICINE, New York, USA
Trvanie projektu: 2012–2013
34. Epidemiologická štúdia rakoviny močového mechúra. Grant MZ SR. Výstup: Možnosti prevencie rakoviny močového mechúra, ISBN 978-80-89057-63-4
Trvanie projektu: 2013–2016
Zodpovedný riešiteľ: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
35. Enterovírusy cirkulujúce v Slovenskej republike, genotypové a fenotypové charakteristiky vybraných vírusov – EVGAF, grant MZ SR
Trvanie projektu: 2017–2020
Zodpovedný riešiteľ: RNDr. Renáta Kissová, PhD.
Spoluriešiteľ: prof. RNDr. Shubhada Bopegamage, MSc., CSc.
36. Nosičstvo Streptococcus pneumoniae v detskej populácii na Slovensku (NSPDP), grant MZ SR
Trvanie projektu: 2017–2020
Zodpovedný riešiteľ: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
Spoluriešiteľ: RNDr. Lucia Maďarová, PhD.
37. EuroBio Tox
Trvanie projektu: 2017–2021
Zodpovedný riešiteľ: Martin Dorner, MD, PhD., Robert Koch Institut, Berlin, SRN
Spoluriešiteľ za SR: RNDr. Lucia Maďarová, PhD.

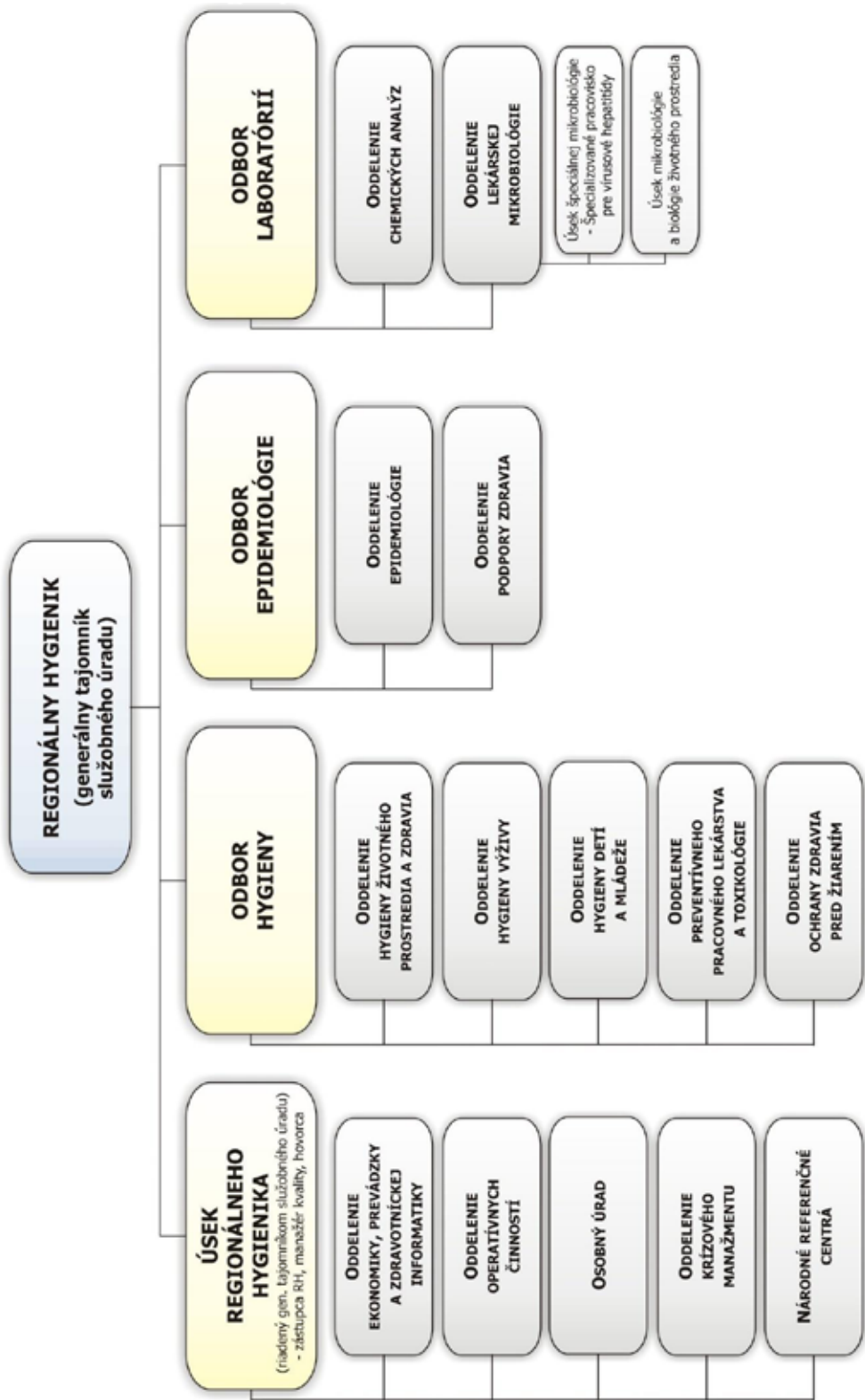
ORGANIZAČNÉ ČLENENIE REGIONÁLNEHO ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V BANSKEJ BYSTRICI

- **Úsek regionálneho hygienika**
 - » oddelenie ekonomiky, prevádzky a zdravotníckej informatiky
 - » oddelenie operatívnych činností
 - » osobný úrad
 - » oddelenie krízového manažmentu
 - » národné referenčné centrá

- **Odbor hygieny**
 - » oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia
 - » oddelenie hygieny výživy
 - » oddelenie hygieny detí a mládeže
 - » oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
 - » oddelenie ochrany zdravia pred žiarením

- **Odbor epidemiológie**
 - » oddelenie epidemiológie
 - » oddelenie podpory zdravia

- **Odbor laboratórií**
 - » oddelenie chemických analýz
 - » oddelenie lekárskej mikrobiológie

NÁPLŇ ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDELENÍ A ÚSEKOV

REGIONÁLNY HYGIENIK A GENERÁLNY TAJOMNÍK SLUŽOBNÉHO ÚRADU

prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.

tel.: 048/436 77 33, 048/414 40 40

mobil: 0907 825 606

e-mail: cyril.klement@vzbb.sk

Na čele úradu je regionálny hygienik, ktorého vymenúva a odvoláva na návrh ministra zdravotníctva hlavný hygienik SR. Regionálny hygienik je vedúcim služobného úradu pre štátnych zamestnancov úradu a štatutárnym orgánom zamestnávateľa pre ostatných zamestnancov úradu.

Regionálny hygienik je štatutárny orgán – generálny tajomník služobného úradu. Je oprávnený konať vo všetkých veciach v mene úradu. V riadiacej a rozhodovacej činnosti je viazaný všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Do výlučnej právomoci generálneho tajomníka služobného úradu patrí:

- určenie vnútornej organizácie úradu vrátane vymedzenia pôsobnosti a úloh organizačných útvarov
- určenie spôsobu plnenia odborných úloh, použitia rozpočtových prostriedkov
- uplatňovanie práv úradu zo škôd, spôsob a rozsah vymáhania, nakladanie s pohľadávkami
- zabezpečovanie úloh úradu pri obrane štátu, civilnej ochrane a pri organizácii a výkone vnútornej kontroly úradu
- vymenovanie a odvolanie predstavených, zástupcu generálneho tajomníka služobného úradu, zástupcu predstaveného

ÚSEK REGIONÁLNEHO HYGIENIKA

ZÁSTUPKYŇA GENERÁLNEHO TAJOMNÍKA SLUŽOBNÉHO ÚRADU

MUDr. Viera Morihladková

tel.: 048/436 74 67

e-mail: viera.morihladkova@vzbb.sk

Zastupuje generálneho tajomníka služobného úradu v čase jeho neprítomnosti na pracovisku.

Ing. Zuzana Majláthová

tel.: 048/436 72 77

e-mail: zuzana.majlathova@vzbb.sk

RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici (oddelenie ochrany zdravia pred žiarením, oddelenie chemických analýz, oddelenie lekárskej mikrobiológie, oddelenie hygieny výživy, oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia, oddelenie epidemiológie, oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, oddelenie hygieny detí a mládeže) je spôsobilý vykonávať chemické, mikrobiologické, biologické a fyzikálno-chemické skúšky vôd a požívatín, predmetov bežného používania, kozmetických výrobkov, ovzdušia a biologického materiálu; odbery vzoriek ovzdušia; odbery vzoriek vôd a požívatín; rádiochemické skúšky vôd; sérologické, virologické, parazitologické a molekulárno-biologické skúšky vzoriek biologického materiálu; vyjadrovať názory a interpretácie k výsledkom skúšok; meranie fyzikálnych veličín hluku a osvetlenia v životnom a pracovnom prostredí. Spôsobilosť na vykonávanie uvedených činností je preukázaná osvedčením o akreditácii v súlade s požiadavkami STN EN ISO/IEC 17 025:2005 Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií. Osvedčenie o akreditácii má RÚVZ BB od 17. 5. 2004, kedy mu bolo udelené prvé osvedčenie o akreditácii Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS). SNAS je akreditačným orgánom podľa čl. 4 nariadenia (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh.

Manažér kvality RÚVZ BB zodpovedá za:

- budovanie, zavádzanie, udržiavanie a zlepšovanie systému manažerstva podľa STN EN ISO/IEC 17025:2005
- vypracovanie príručky kvality RÚVZ BB v spolupráci s manažérmi kvality oddelení
- kompletnosť a aktuálnosť príručky kvality v spolupráci s manažérmi kvality oddelení
- komunikáciu so SNAS-om
- vypracovanie spoločnej riadenej dokumentácie platnej pre akreditované odbory
- evidenciu, distribúciu, archiváciu riadenej dokumentácie spoločnej pre akreditované odbory
- plánovanie a riadenie interných auditov jednotky kvality, zameraných na kapitolu 4. STN EN ISO/IEC 17025:2005
- kontrolu výkonu nápravných a preventívnych činností z interných auditov jednotky kvality
- overenie účinnosti nápravných opatrení z interných auditov jednotky kvality

PaedDr. Mária Tolnayová

tel.: 048/436 77 00

e-mail: maria.tolnayova@vzbb.sk

Pracovná náplň:

- komunikáciou smerom k verejnosti prostredníctvom médií napomáhať vytváranie pozitívneho obrazu banskobystrického RÚVZ
- prispievať ku konsenzu pri riešení problémov a tém verejnosti
- realizovať aktivity zamerané na získavanie dôvery verejnosti voči RÚVZ v Banskej Bystrici, ale aj verejnému zdravotníctvu, pre udržanie priaznivej publicity a budovanie „corporate image“
- aktívne komunikovať s regionálnymi médiami aj s médiami s celoslovenskou pôsobnosťou
- organizovať tlačové besedy podľa potreby a požiadaviek jednotlivých oddelení RÚVZ a zverejňovať ich na webovej stránke RÚVZ
- pravidelne monitorovať printové aj elektronické médiá a v nich uverejnené výstupy pripravené hovorkyňou a odborníkmi RÚVZ zverejňovať na webovej stránke RÚVZ
- navrhovať, organizovať a koordinovať vystúpenie odborníkov RÚVZ na verejnosti a v tomto smere plniť poradenskú funkciu

Ing. Radovan Lapuník

vedúci oddelenia

tel.: 048/436 77 88

e-mail: radovan.lapunik@vzbb.sk

Oddelenie ekonomiky prevádzky a zdravotníckej informatiky sa zaoberá kompletným zabezpečením ekonomických agend a vytváraním prevádzkovo-technických podmienok pre činnosť odborných pracovísk.

Pracovná náplň:

- komplexné zabezpečovanie prác na úseku rozpočtovania a financovania
 - » zostavenie návrhu rozpočtu podľa smerných čísiel a jeho rozpis v RIS
 - » zabezpečenie rozpočtových opatrení z úrovne MZ SR a z úrovne organizácie v RIS
 - » vypracovanie ročnej a polročnej správy o činnosti a hospodárení za príslušný rok
 - » prijímanie opatrení na riešenie problémov a disproporcií medzi nákladovými strediskami
 - » v spolupráci s MZ SR rieši havarijné situácie, na ktoré nie sú finančné zdroje
 - » vypracovávanie interných smerníc ku všetkým zákonom, ktoré sa dotýkajú činností na úseku rozpočtu a financovania
 - » zabezpečovanie finančnej kontroly, vnútornej kontroly
- komplexné zabezpečovanie finančného účtovníctva
 - » vykonávanie všetkých odborných prác finančného účtovníctva v súlade so zákonom o účtovníctve
 - » evidenciu a zaúčtovanie všetkých účtovných dokladov a účtovných operácií
 - » mesačné spracovávanie predbežnej účtovnej uzávierky
 - » mesačné odsúhlasovanie konečných stavov účtov s výpismi účtov a zostatkov pokladne
 - » mesačné spracovávanie výkazov výdavkov, príjmov, nákladových stredísk a ďalších výkazov
 - » zabezpečenie archivácie dát v elektronickej podobe
 - » zabezpečenie fakturácie za expertízne činnosti úradu
 - » vedenie prehľadu dlžníkov a veriteľov a zabezpečenie likvidácie a vymáhania pohľadávok
 - » zabezpečovanie úhrad faktúr, zmluvných platieb cez Štátnu pokladnicu
 - » osobitné sledovanie čerpania mimorozpočtových prostriedkov podľa jednotlivých projektov
 - » vykonávanie predbežnej finančnej kontroly v zmysle vnútornej internej smernice
- komplexné zabezpečovanie mzdového účtovníctva
 - » spracovanie mesačných zmien v dochádzkach zamestnancov
 - » zabezpečovanie automatizovaného dochádzkového systému
 - » spracovanie miezd ku dňu výplat
 - » evidenciu daňových vyhlásení zamestnancov
 - » prihlasovanie a odhlasovanie zamestnancov do poisťovní

- » mesačné spracovávanie výkazov pre sociálnu poisťovňu, zdravotné poisťovne, doplnkové dôchodkové sporiťelne
- » vystavovanie rôznych potvrdení pre zamestnancov organizácie
- » vykonávanie likvidácie dávok nemocenského poistenia počas prvých 10 dní PN, vyhotovovanie oznámení o poistnej udalosti a potvrdenia o dobe trvania PN pri šetrení nepracovného úrazu (regresy)
- zabezpečovanie operatívnej evidencie
 - » vedenie kompletnej evidencie drobného hmotného majetku podľa inventárnych úsekov
 - » odsúhlasovanie evidencie s finančnou učitárňou
 - » zabezpečovanie inventarizácie DHM raz za rok
 - » vyraďovanie neupotrebitelného majetku
- zabezpečovanie hotovostného platobného styku
 - » vedenie pokladne
 - » vykonávanie pokladničných operácií
 - » zabezpečovanie peňažného styku s VÚB výberom a odvodom hotovostí
 - » zabezpečovanie stravných lístkov pracovníkom úradu
 - » zabezpečovanie vyplácania cestovných účtov zamestnancom RÚVZ
- zabezpečovanie procesu verejného obstarávania
 - » komplexné zabezpečenie a vykonávanie verejných súťaží, užších súťaží cez Vestník VO v zmysle zákona o verejnom obstarávaní
 - » vedenie agendy a celej dokumentácie o verejných súťažiach, užších súťažiach
 - » pripravovanie súťažných podkladov, organizovanie zasadnutia komisií pre otváranie obálok, vyhodnotenie podmienok súťaží, ako aj vyhodnotenie súťažných ponúk
 - » spracovanie výsledkov súťaží, ich oznámenia zúčastneným uchádzačom
 - » vybavovanie žiadostí o nápravu, prípadne konanie o námietkach
- spracovanie štatistických výkazov na všetkých úsekoch HTČ
- zabezpečovanie objednávanie tovarov a služieb pre všetky pracoviská úradu
- zabezpečovanie komunikácie s dodávateľmi energií, poisťovňami, colnými orgánmi, políciou, dodávateľmi tovarov a služieb a úradmi verejnej a komunálnej správy
- vykonávanie vlastnými pracovníkmi: odborné kúrenárske, vodoinštalátorské, elektrikárske práce, drobné stavebné práce, maliarske, zámočnicke, zväračské práce, jemná mechanika, stolárske práce a iné remeselné práce v rozsahu malých a stredných opráv vrátane opráv a údržby laboratórnych prístrojov a zariadení (v šiestich budovách)
- zabezpečovanie prevádzky a obsluhy energetických zariadení (4 plynové kotolne), meracej a regulačnej techniky (vodomery, elektromery, plynomery), slaboprúdovej techniky (telefónna ústredňa), vykonáva odpisy meračov energií, kontrolu technického stavu zariadení, vedie evidenciu spotreby, vyhodnocuje spotrebu energií; zabezpečovanie zmluvných vzťahov s dodávateľmi energií a služieb
- obsluha hlavného vstupu úradu, vykonávanie evidencie a usmerňovanie stránok, poskytovanie informácií stránkam a telefonujúcim, zabezpečovanie obsluhy telefónnej ústredne, obsluha zabezpečovacieho zariadenia
- organizácia dopravy – zabezpečovanie dopravy a prepravy osôb, prístrojovej techniky a materiálov osobnými motorovými vozidlami (6 ks) – dopravno-dispečerské činnosti, operatívna evidencia spotreby pohonných látok, vedenie kompletnej evidencie činnosti dopravy, operatívna účtovná evidencia dopravy

- zabezpečovanie činnosti podateľne, donáška/odnáška pošty, zabezpečovanie pohybu internej pošty, operatívna účtovná evidencia poštovného so Slovenskou poštou, kuriérskymi firmami
- zabezpečovanie a vykonávanie nákupov materiálov pre všetky činnosti úradu, organizuje dodávky materiálov vrátane prevádzkovania skladu spotrebného materiálu, operatívna účtovná evidencia príjmu a výdaja materiálu
- zabezpečovanie a vykonávanie činnosti BOZP a PO vrátane kompletnej evidencie
- zabezpečovanie a organizovanie revízií, odborných prehliadok a skúšok prístrojov a zariadení vrátane vedenia kompletnej evidencie dokladov o týchto zariadeniach a revíziách
- zabezpečovanie a vykonávanie inventarizácie majetku
- vedenie evidencie majetku úradu
- vypracovanie daňových priznaní (daň z nehnuteľnosti)
- organizuje nakladanie s odpadom-komunálny, nebezpečný (uskladnenie, separácia, vývoz), poplatky za odpad a znečisťovanie prostredia
- upratovanie pracovísk (á 800 – 1000 m²/osobu), úprava okolia budov
- zabezpečenie prania a čistenia pracovných odevov

Zdravotnícka informatika:

- správa ústavnej počítačovej siete, poskytovanie služieb internetu a elektronickej pošty
- správa webového sídla RÚVZ
- správa informačného systému infekčných ochorení EPIS a portálu EPIS
- systémové a zálohovacie služby, inštalácie softvérov
- technická podpora pre využívanie, opravy, nákupy výpočtovej techniky
- grafická a technická príprava dokumentov, prezentácií, posterov
- školenia pre využitie prostriedkov výpočtovej techniky v odbornej práci úradu
- geografické informačné systémy do úrovne katastrov obcí a mikrouzemí a ich využitie na analýzy zdravotného stavu a analýzy vzťahov medzi zdravotným stavom a jeho determinantmi
- návrhy databázových systémov, ich implementácia, správa a analýzy údajov
- príprava elektronických formulárov, kontrola kvality údajov a spracovanie údajov pre dotazníkové štúdie
- zber podkladov a príprava dokumentov „Zdravotnícka ročenka okresov Banská Bystrica a Brezno“ a „Zdravotnícka ročenka Banskobystrického kraja“
- technická podpora publikačnej činnosti

JUDr. Peter Klajban

vedúci oddelenia

tel.: 048/436 77 35

e-mail: peter.klajban@vzbb.sk

Pracovné činnosti a úseky oddelenia operatívnych činností RÚVZ:

- sekretariát regionálneho hygienika
- právne zastupovanie a koordinácia právnych činností
- organizácia a koordinácia vnútornej kontroly
- spisová registratúra a archivácia
- podateľňa – centrálny príjem podaní a vzoriek
- knižničné a informačné služby

Oddelenie operatívnych činností RÚVZ zabezpečuje cieľové úlohy prostredníctvom pracovných úsekov v troch úrovniach:

- *na celoslovenskej úrovni* – participuje na príprave legislatívy na úseku verejného zdravotníctva a na formulovaní programov na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia v SR v pracovných komisiách Ministerstva zdravotníctva SR a Úradu verejného zdravotníctva SR, vrátane odborného spracovania a využívania vlastných databáz knižnično-bibliografických a faktografických informácií spracovaných v celorepublikovej sieti RÚVZ.
- *na úrovni Banskobystrického kraja* – je riešiteľom vymedzeného okruhu nadstavbovej právnej problematiky pri špecializovanom odbornom metodickom vedení a koordinovaní regionálnych úradov verejného zdravotníctva v kraji pri rozhodovacej činnosti v štátnom zdravotnom dozore, pri posudkovej činnosti, pri priestupkovom konaní, ukladaní sankcií a vymáhaní plnenia povinností stanovených zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontrole potravín, pri zabezpečovaní centrálného evidovania, zmluvnej úprave, vyhodnocovaní a využívaní výsledkov laboratórných expertíznych činností RÚVZ a tiež pri koordinácii postupov s Úradom Banskobystrického samosprávneho kraja v Banskej Bystrici na úseku ochrany verejného zdravia.
- *v územnom obvode okresov Banská Bystrica a Brezno* – je garantom odborného zabezpečovania právnych aspektov výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín. Je poverený právnym zastupovaním úradu v sporových veciach pred inými orgánmi štátnej správy, miestnej a regionálnej samosprávy, pred justičnými a kontrolnými orgánmi. Oddelenie organizačne zabezpečuje, koordinuje a priamo vykonáva úlohy na úseku vnútorných riadiacich, kontrolných činností RÚVZ, na úseku spisovej služby, dokladovej registratúry, dokumentácie odborných činností úradu. V odbornej knižnici vedie databázu knižnično-bibliografických informačných zdrojov využiteľných v okruhu činností všetkých úsekov verejného zdravotníctva. Oddelenie operatívnych činností je gestorom slobodného prístupu k informáciám o činnosti RÚVZ pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

JUDr. Anna Porubská

vedúca osobného úradu

tel.: 048/436 77 74

e-mail: anna.porubska@vzbb.sk

Osobný úrad RÚVZ je osobitným útvarom, ktorý zabezpečuje plnenie úloh, ktoré RÚVZ vyplývajú zo štátnozamestnaneckých, ako aj pracovnoprávných vzťahov. Pri plnení týchto úloh postupuje v súlade so zákonom č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákonníkom práce a zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme, ako aj ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi. V zmysle uvedených právnych úprav zabezpečuje:

- agendu výberových konaní
- agendu súvisiacu so vznikom, zmenou alebo skončením štátnozamestnaneckého, alebo pracovnoprávneho pomeru
- agendu majetkových priznaní
- agendu sťažností štátnych zamestnancov
- agendu súvisiacu s odmeňovaním zamestnancov
- agendu súvisiacu so vzdelávaním zamestnancov
- agendu súvisiacu s cestovnými náhradami
- štatistické spracovanie údajov personálneho riadenia

MUDr. Pavol Lokša

vedúci oddelenia

tel.: 048/436 74 43

e-mail: pavol.loksa@vzbb.sk

Činnosť oddelenia krízového manažmentu:

- účasť na pravidelných zasadaniach, teoretickej príprave a praktickom nácviku krízových štábov Okresných úradov Banskobystrického kraja
- účasť na pravidelných zasadaniach, teoretickej príprave a praktickom nácviku Evakuačnej komisie Okresného úradu v Banskej Bystrici
- príprava prehľadov o výskyte prenosných ochorení v Banskobystrickom kraji pre krízový štáb Okresného úradu v Banskej Bystrici
- doškoľovanie príslušníkov Hasičského a záchranného zboru a Záchrannej zdravotnej služby o aktuálnej problematike prenosných ochorení a opatreniach pri výskyte vysoko nakažlivých ochorení
- zabezpečenie organizácie zdravotnej starostlivosti a realizácia opatrení na ochranu verejného zdravia pri vzniku udalosti na letisku M. R. Štefánika v Bratislave, železničnej stanici Čierna nad Tisou a cestnom prechode Vyšné Nemecké
- starostlivosť o zariadenia, prostriedky, prístroje skladu civilnej ochrany
- starostlivosť o pridelené zásoby mobilizačných prostriedkov štátnych hmotných rezerv
- starostlivosť o vybavenie zásahových skupín OOPP

ODBOR HYGIENY

ODDELENIE HYGIENY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.

vedúca odboru a oddelenia

tel.: 048/436 77 48

mobil: 0903 570 205

e-mail: kvetoslava.koppova@vzbb.sk

Koncepcia v odbore hygiena životného prostredia a zdravia bola vydaná Ministerstvom zdravotníctva SR podľa § 45 ods. 1 písm. a) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Publikovaná je vo Vestníku MZ SR čiastka 12 – 19 zo dňa 26. marca 2008, s účinnosťou od 1. apríla 2008.

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia v oblasti verejného zdravotníctva plní úlohy štátu v ochrane, podpore a rozvoji environmentálneho zdravia určeného životnými podmienkami a životným prostredím.

Činnosť oddelenia sa realizuje v troch úrovniach:

- *na celoslovenskej úrovni* – formou prípravy materiálov koncepcnej, legislatívnej a odbornometodickej povahy pre MZ SR – HH SR
- *na krajskej úrovni* – zabezpečením odborného a metodického vedenia a koordinácie činností oddelení hygieny životného prostredia a zdravia RÚVZ v Banskobystrickom kraji
- *na okresnej úrovni* – zabezpečovaním úloh vyplývajúcich z posudkovej činnosti a z výkonu štátneho zdravotného dozoru na úrovni okresov Banská Bystrica a Brezno

Práca oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia sa orientuje najmä na tieto odborné okruhy:

- sledovanie a vyhodnocovanie kvality pitnej vody slúžiacej na verejné zásobovanie ľudí pitnou vodou, hodnotenie vplyvu kvality vody používanej na pitné účely na zdravie ľudí
- sledovanie a vyhodnocovanie kvality vôd určených na kúpanie, hodnotenie ich možného vplyvu na zdravie obyvateľov
- problematiku územného plánovania z hľadiska uplatňovania zdravotno-hygienických požiadaviek v procese umiestňovania investícií v prostredí
- problematiku životných podmienok ľudí v obytnom prostredí, so zameraním na zdravotné aspekty bývania a vytváranie zdravých podmienok v priestoroch verejných priestranstiev, sídlisk, odpočinkových priestorov a pod.
- sledovanie a vyhodnocovanie hlukovej situácie v životnom prostredí ľudí, problematiku hluku z cestnej automobilovej dopravy, ale i zo stacionárnych zdrojov hluku
- zdravotno-hygienickú problematiku zariadení starostlivosti o ľudské telo, najmä v zariadeniach, v ktorých sú vykonávané epidemiologicky závažné činnosti

- zdravotno-hygienickú problematiku zariadení cestovného ruchu, zariadení sociálnych služieb, telovýchovno-športových zariadení a kúpalísk
- hodnotenie kvality voľného ovzdušia a hodnotenie vplyvu znečisteného voľného ovzdušia na zdravie ľudí
- problematiku kvality ovzdušia uzatvorených priestorov – indoor air – a hodnotenie jeho vplyvu na zdravie populácie

Pracovná náplň:

- posudzovanie návrhov na územné plány, územné a kolaudačné konanie stavieb, zmenu v užívaní stavieb, na využívanie vodných zdrojov pre zásobovanie pitnou vodou
- posudzovanie prevádzky verejných vodovodov, monitoring kvality pitnej vody určenej na hromadné zásobovanie obyvateľstva, štátny zdravotný dozor nad hromadným zásobovaním pitnou vodou
- posudzovanie prevádzky kúpalísk, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, monitoring kvality vody určenej na kúpanie
- posudzovanie návrhov na prevádzku ubytovacích zariadení vrátane zariadení cestovného ruchu, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky zariadení starostlivosti o ľudské telo (holičstvá, kaderníctva, manikúry, pedikúry, tetováže, piercingy, soláriá, sauny...) vrátane prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky telovýchovno-športových zariadení, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky zariadení sociálnych služieb vrátane prevádzkových poriadkov, štátny zdravotný dozor v týchto zariadeniach
- posudzovanie možného vplyvu obytného prostredia a prostredia s dlhodobým pobytom osôb na zdravie z hľadiska zdravotne významných faktorov (ovzdušie, hluk, denné osvetlenie, preslnenie...) vrátane poradenskej činnosti
- zabezpečovanie odberov vzoriek pitných vôd a vôd na kúpanie akreditovanou odberovou skupinou, ktorá vykonáva odbery vzoriek pre potreby všetkých oddelení RÚVZ
- zisťovanie faktorov životného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie – meranie a hodnotenie UV žiarenia v soláriách
- príjem žiadostí na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení, preskúšanie znalostí skúšobnou komisiou, vydávanie osvedčení
- agenda pohrebníctva podľa zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve
- príjem žiadostí na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby a krematória, preskúšanie znalostí skúšobnou komisiou, vydávanie osvedčení
- kontrola dodržiavania zákona č. 337/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení zákona č. 465/2005 Z. z. v dozorovaných zariadeniach
- poskytovanie poradenstva prostredníctvom internetovej poradne environmentálneho zdravia
- vedenie registra odborne spôsobilých osôb
- šetrenie sťažností a príprava podkladov na ich riešenie
- zabezpečovanie špecializovaných činností v rámci expertíz
- plnenie úloh na národných a medzinárodných projektoch riešených na RÚVZ

- poskytovanie odborných konzultácií a odborné usmerňovanie dodržiavania hygienických požiadaviek a opatrení na pracoviskách odboru HŽPaZ v Banskobystrickom kraji
- podiel na postgraduálnej výchove odborných pracovníkov RÚVZ v Banskobystrickom kraji a pri Slovenskej zdravotníckej univerzite
- hodnotenie zdravotných rizík populácie a jej skupín vystavených rizikovým faktorom životného prostredia a životných podmienok
- zabezpečovanie opatrení proti vzniku a šíreniu prenosných chorôb a iných poškodení zdravia súvisiacich s vplyvom faktorov životného prostredia a spôsobu života na zdravie
- hodnotenie výsledkov meraní hluku v životnom prostredí, návrh opatrení, sledovanie účinnosti realizovaných protihlukových opatrení
- sledovanie, analýzy a hodnotenie zdravotného stavu populácie a jej skupín vo vzťahu k faktorom životného prostredia a spôsobu života
- identifikovanie nerovností v environmentálnom zdraví, analýzy príčin nerovností, navrhovanie a presadzovanie programov na znižovanie nerovností v environmentálnom zdraví
- zabezpečovanie ochrany verejného zdravia počas mimoriadnych udalostí v životnom prostredí (povodne, extrémne výkyvy teplôt, privalové dažde)

MUDr. Ivana Sedliačiková, MPH

vedúca oddelenia

tel.: 048/436 77 68

e-mail: ivana.sedliacikova@vzbb.sk

Koncepcia v odbore hygiena výživy bola vydaná Ministerstvom zdravotníctva SR podľa § 45 ods. 1 písm. a) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Publikovaná je vo Vestníku MZ SR čiastka 12–19 zo dňa 26. marca 2008, s účinnosťou od 1. apríla 2008.

Oddelenie plní úlohy v oblasti verejného zdravotníctva v ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v súvislosti so zdravou výživou obyvateľstva. Presadzuje hlavné smery zdravej výživy a výživovej politiky na ochranu, podporu a rozvíjanie verejného zdravia, monitoruje vplyv výživy na verejné zdravie a vykonáva štátny zdravotný dozor v zariadeniach spoločného stravovania, nad kozmetickými výrobkami. Posudzuje návrhy na územné konanie, kolaudačné konanie a na zmenu v užívaní potravinárskych stavieb. Plní úlohy orgánu verejného zdravotníctva v oblasti úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov.

Činnosť oddelenia sa realizuje v dvoch úrovniach:

- *na krajskej úrovni (Banskobystrický kraj)* – zabezpečuje odborné a metodické vedenie a koordináciu činnosti oddelenia hygieny výživy RÚVZ v kraji a zabezpečuje preskúšanie odbornej spôsobilosti osôb vykonávajúcich nákup, predaj a spracúvanie húb na základe ich žiadosti a pripravuje podklady na vydanie osvedčenia, pripravuje materiály koncepcijnej, legislatívnej a odborno-metodickej povahy pre hlavného hygienika SR
- *na regionálnej úrovni (okresy Banská Bystrica a Brezno)* – plní úlohy vyplývajúce z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na úseku verejného zdravotníctva, z Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike, z Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a z výkonu štátneho zdravotného dozoru (vrátane dozoru nad kozmetickými výrobkami) a úradnej kontroly potravín. Zamestnanci oddelenia zabezpečujú preskúšanie odbornej spôsobilosti osôb vykonávajúcich epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov, a prípravu podkladov na vydanie osvedčenia.

V súlade so základným cieľom sa práca oddelenia hygieny výživy zameriava na riešenie základných okruhov problémov:

- výživy, ako súčasť medicínskeho odboru fyziológie človeka, v ktorom sa zaoberá základnými životnými pochodmi výmeny látok medzi organizmom a vonkajším prostredím. Predmetom činnosti oddelenia hygieny výživy je sledovanie otázok vzťahu prostredia a človeka, ich vzájomnej podmienenosti a usmerňovania, pričom
 - » objektivizuje biopozitívne a bionegatívne faktory výživy, v súvislosti s princípmi ochrany, podpory a rozvoja zdravej výživy,

- » sleduje hygienickú problematiku všetkých foriem spoločného stravovania, so zvláštnym zreteľom na výživovú hodnotu, zmyslovú hodnotu a zdravotnú neškodnosť podávaných pokrmov,
- » vykonáva výchovnú a poradenskú činnosť so zreteľom na ovplyvňovanie stravovacích zvyklostí a presadzovanie zásad správnej výživy u obyvateľov,
- » monitoruje výživový stav vybraných skupín obyvateľstva, poruchy výživy a výskyt neinfekčných ochorení vo vzťahu k výžive,
- » spolupracuje pri príprave a presadzovaní celospoločenských programov v oblasti zdravej výživy;
- hygieny výroby a hygieny potravín, ktorá skúma podmienky výroby potravín a pokrmov, ale aj potraviny a pokrmy ako objekty výživy človeka na rôznych stupňoch ich získavania, úpravy, spracovania a uskladňovania, predaja a používania, pričom
 - » sleduje hygienickú a zdravotnú bezpečnosť a biologickú hodnotu potravinových surovín, polotovarov, hotových výrobkov a pokrmov,
 - » sleduje nákazy a otravy z potravín a pokrmov a vypracováva návrhy opatrení na ich prevenciu,
 - » kontroluje kritické kontrolné body systémov správnej výrobných praxe (HACCP) v určených potravinárskych prevádzkach a v zariadeniach spoločného stravovania,
 - » sleduje a hodnotí priestory a podmienky potravinárskych prevádzok a zariadení spoločného stravovania s ohľadom na ovplyvňovanie zdravotnej neškodnosti potravín a pokrmov,
 - » kontroluje dodržiavanie legislatívnych požiadaviek, týkajúcich sa zdravotného stavu a odbornej spôsobilosti zamestnancov pracujúcich v potravinárskych prevádzkach a zariadeniach spoločného stravovania,
 - » kontroluje úroveň vykonávania sanitácie, dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie v potravinárskych prevádzkach a zariadeniach spoločného stravovania,
 - » vykonáva poradenskú a expertíznu činnosť s osobitným zreteľom na ochranu potravín a pokrmov pred narušením ich hygienickej a zdravotnej bezpečnosti,
 - » posudzuje stavebno-technické a prevádzkové podmienky z hygienického hľadiska v potravinárskych prevádzkach a v zariadeniach spoločného stravovania, so zameraním sa na ich umiestnenie, členenie a technické vybavenie, s cieľom vytvorenia podmienok na minimalizáciu rizík, ktoré by mohli viesť k narušeniu hygienickej a zdravotnej bezpečnosti potravín a pokrmov,
 - » vykonáva a vedie registráciu potravinárskych prevádzkarní,
 - » vykonáva opatrenia na ochranu zdravia, súvisiace so zistením nebezpečných potravín, pokrmov alebo nápojov a odovzdáva a prijíma informácie v súvislosti s výskytom nebezpečných potravín v rámci rýchleho výstražného systému;
- hygieny výrobkov bežného používania, kde patria materiály a predmety určené na styk s potravinami a kozmetické výrobky, pričom
 - » kontroluje materiály a predmety určené na styk s potravinami a pokrmami, so zameraním sa na sledovanie a hodnotenie ich zdravotnej bezpečnosti pri priamom alebo nepriamom styku s potravinami a pokrmami,
 - » vykonáva štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami,
 - » vykonáva opatrenia na ochranu zdravia, súvisiace so zistením nebezpečných materiálov a predmetov určených na styk s potravinami a nebezpečných kozmetických výrobkov a odovzdáva a prijíma informácie v súvislosti s výskytom týchto nebezpečných výrobkov,
 - » vykonáva a vedie registráciu výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami a výrobcov kozmetických výrobkov.

doc. MUDr. Katarína Slotová, PhD.

vedúca oddelenia

tel.: 048/436 74 44

e-mail: katarina.slotova@vzbb.sk

Oddelenie hygieny detí a mládeže plní úlohy štátu v oblasti verejného zdravotníctva spočívajúce v podpore a ochrane zdravia detí a mládeže.

Činnosť oddelenia je zameraná na vykonávanie prevencie ochorení a iných porúch zdravia v detstvom a dorastovom veku prostredníctvom vylúčenia alebo obmedzenia výskytu rizík týchto ochorení. Sleduje a vyhodnocuje požiadavky na zdravé životné podmienky a spôsob života vo vzťahu k zdraviu a vývoju detí a mládeže, vrátane vysokoškolákov. Stanovuje preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia ochorení a iných porúch zdravia detí a mládeže, ako aj opatrenia zamerané na kladné ovplyvnenie zdravia mladej generácie.

Činnosť oddelenia sa realizuje v troch úrovniach:

- *na úrovni okresov Banská Bystrica a Brezno* – zabezpečením úloh vyplývajúcich z výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD), úradnej kontroly potravín, poradenskej činnosti a odbornometodickým usmernením projektov podpory zdravia detí a mládeže
- *na regionálnej úrovni* – formou zabezpečovania expertíznej činnosti s krajskou pôsobnosťou
- *na celoslovenskej úrovni* – formou spolupráce na príprave materiálov koncepcijnej, legislatívnej a odbornometodickej povahy pre MZ SR – HH SR

Práca oddelenia hygieny detí a mládeže sa orientuje najmä na tieto odborné okruhy:

- monitorovanie a vyhodnocovanie podmienok pre zdravý vývoj, výchovu, psychický a fyzický rozvoj detí a mládeže
- sledovanie vzťahov a súvislostí medzi faktormi životných a pracovných podmienok a zdravotným stavom detí a mládeže, analýza príčin zmien zdravotného stavu a identifikácia aktuálnych rizikových faktorov
- realizácia projektov na podporu zdravia detí a mládeže na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni
- hodnotenie zdravotných rizík v rámci primárnej prevencie vybraných chorôb
- problematika predškolských a školských zariadení všetkých typov
- sledovanie a vyhodnocovanie kvality pitnej vody a vody na kúpanie v zariadeniach pre deti a mládež, kúpanie batoliat
- problematika územného plánovania z hľadiska uplatňovania zdravotno-hygienických požiadaviek v zariadeniach pre deti a mládež
- sledovanie a vyhodnocovanie hlukovej situácie, mikroklimatických podmienok a kvality vnútorného ovzdušia v zariadeniach pre deti a mládež
- pedagogický režim, hodnotenie výchovno-vzdelávacieho procesu na školách
- hodnotenie problematiky spoločného stravovania detí a mládeže a zabezpečenie pitného režimu detí

- zdravotno-hygienická problematika detských zotavovacích akcií
- problematika zariadení sociálnych služieb, zariadení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately
- zabezpečovanie prevádzky pieskovísk
- preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a vydávanie osvedčení
- zabezpečovanie ochrany zdravia nefajčiarov
- činnosť poradne zdravia pre deti a rodiny
- realizácia zdravotno-výchovných aktivít pre učiteľov, žiakov a študentov

Pracovná náplň:

- posudzovanie návrhov na územné a kolaudačné konanie stavieb, zmenu v užívaní stavieb, na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou v zariadeniach pre deti a mládež
- posudzovanie návrhov na prevádzku predškolských zariadení všetkých typov, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, ŠZD v týchto zariadeniach
- posudzovanie návrhov na prevádzku školských zariadení – základné školy, stredné školy, strediská odborného výcviku, vysoké školy všetkých typov vrátane prevádzkových poriadkov, ŠZD v týchto zariadeniach
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež vo všetkých typoch zariadení pre deti mládež, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, výkon ŠZD v týchto zariadeniach
- výkon úradnej kontroly potravín v zariadeniach školského stravovania, vrátane výdajní stravy a školských bufetov
- zabezpečovať vkladanie údajov o prevádzkach spoločného stravovania pre deti a mládež a školských bufetov do informačného systému KOZV
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky telovýchovných zariadení a športových zariadení pre deti a mládež, schvaľovanie prevádzkových poriadkov, výkon ŠZD v týchto zariadeniach
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky zariadení sociálnej starostlivosti pre deti a mládež, a zariadení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately detí, práca na úseku špeciálnych problémov minoritných skupín detskej populácie – deti so zdravotným postihnutím, deti rómskeho etnika vrátane posudzovania prevádzkových poriadkov a výkonu ŠZD v týchto zariadeniach
- posudzovanie návrhov na začatie prevádzky domovov mládeže, študentských domovov a školských internátov vrátane prevádzkových poriadkov a výkonu ŠZD v týchto zariadeniach
- posudzovanie návrhov na zotavovacie podujatia pre deti a mládež vrátane výkonu ŠZD
- vedenie poradne zdravia pre deti a rodiny vrátane internetovej poradne
- realizácia programov zdravotnej výchovy pre deti a mládež
- realizácia a návrhy programov a projektov na národnej a medzinárodnej úrovni
- príjem žiadostí na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pri práci s potravinami, preskúšanie znalostí skúšobnou komisiou, vydávanie osvedčení
- kontrola dodržiavania ustanovení zákona č. 337/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení noviel v zariadeniach a prevádzkach pre deti a mládež
- vedenie registra odborne spôsobilých osôb pri práci s potravinami
- šetrenie sťažností a príprava podkladov na ich riešenie
- zabezpečovanie špecializovaných činností v rámci expertíz
- plnenie úloh na medzinárodných projektoch riešených na RÚVZ

MUDr. Jarmila Beláková

vedúca oddelenia

tel.: 048/436 77 36

e-mail: jarmila.belakova@vzbb.sk

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie sa usiluje o podporu a udržanie telesnej, duševnej a sociálnej pohody zamestnancov všetkých povolání, o prevenciu zmien zdravia zamestnancov vyvolaných pracovnými podmienkami, o ochranu zamestnancov pred rizikami zo škodlivých faktorov pri práci, o umiestnenie zamestnancov do pracovného prostredia prispôsobeného fyziologickým a psychickým schopnostiam ľudí a o ich udržanie v tomto prostredí. Znamená to prispôsobenie práce človeku (Medzinárodná organizácia práce, Svetová zdravotnícka organizácia).

Činnosť oddelenia sa realizuje:

- *na celoslovenskej úrovni* – formou prípravy materiálov koncepcnej, legislatívnej a odbornometodologickej povahy, podkladov pre rozhodovanie ÚVZ SR – hlavného hygienika SR, výkonom špecializovaných činností a zabezpečovaním činností Národného referenčného centra pre hodnotenie osobnej expozície a zdravotných rizík; zastupovaním SR v poradných výboroch orgánov Európskej komisie pre zdravie a bezpečnosť pri práci, v Európskej agentúre pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (OSHA), Európskej chemickej agentúre (ECHA), Poradnom výbore pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ACSHW)
- *na krajskej úrovni* – formou základnej a špecializovanej laboratórnej a expertíznej činnosti, poradenstva, činností komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti pre prácu s jedmi a vydávanie osvedčení, metodického vedenia a koordinácie regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Banskobystrickom kraji
- *na okresnej úrovni* – zabezpečovaním úloh vyplývajúcich z platnej legislatívy výkonom štátneho zdravotného dozoru s pôsobnosťou pre okresy Banská Bystrica a Brezno

Činnosť oddelenia je zameraná na:

- skúmanie príčin profesionálnych ochorení a iných poškodení zdravia podmienených prácou
- sledovanie a hodnotenie vzťahov medzi prácou, pracovným prostredím, podmienkami práce a zdravím ľudí pri práci
- usmerňovanie celospoločenskej a zdravotníckej prevencie ochorení a poškodení zdravia presadzovaním národných stratégií, priorít a programov na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia zamestnancov
- výkon štátnej správy a štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva nad ochranou zdravia pri práci a činnosťou pracovnej zdravotnej služby

SLEDOVANIE ZDRAVOTNÉHO STAVU A FYZIOLÓGIE PRÁCE

Pracovná náplň:

- posudzovanie fyzickej pracovnej záťaže, prednostne so zameraním na posudzovanie rizika lokálnej záťaže končatín a chrbtice, príprava legislatívnych predpisov
- posudzovanie tepelnej záťaže zamestnancov a navrhovanie optimálnej náhrady tekutín (pitný režim), príprava legislatívnych predpisov
- posudzovanie psychickej pracovnej záťaže a senzorickej záťaže zamestnancov, príprava legislatívnych predpisov
- prešetrovanie a posudzovanie podmienok práce a fyzickej pracovnej záťaže pri podozrení na profesionálne ochorenia podporno-pohybového aparátu končatín a chrbtice z preťaženia
- realizácia programov a projektov na ochranu zdravia (zdravé pracoviská, prevencia ochorení podmienených prácou)
- výkon štátneho zdravotného dozoru, osobitne so zameraním na pracoviská s fyzickou, tepelnou a psychickou záťažou pri práci
- príprava podkladov pre posudkovú činnosť orgánu verejného zdravotníctva na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky – chránené pracoviská pre osoby so zdravotným postihnutím, pracoviská so zobrazovacími jednotkami, pracoviská s biologickými faktormi, práca s bremenami
- príprava podkladov a vecných pripomienok k novým legislatívnym úpravám v oblasti ochrany zdravia pri práci
- konzultácie a poradenstvo pri aplikácii legislatívnych úprav do praxe
- konzultácie a poradenstvo v oblasti zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby
- koordinácia a spolupráca na činnosti poradne zdravia v ochrane zdravia pri práci

ZDRAVOTNÝ DOZOR A PREVENTÍVNA TOXIKOLÓGIA

Pracovná náplň:

- terénne šetrenia podozrení na profesionálne ochorenia vyvolané chemickými faktormi
- organizácia a zabezpečenie skúšok odbornej spôsobilosti pre prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami v rámci Banskobystrického kraja a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti
- príprava podkladov pre posudkovú činnosť orgánu na ochranu zdravia na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky a schvaľovanie prevádzkových poriadkov na manipuláciu s chemickými faktormi, karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi
- stanoviská pre iné orgány štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov pracovného prostredia na zdravie ľudí
- výkon štátneho zdravotného dozoru, vydávanie pokynov a ukladanie opatrení na odstraňovanie nedostatkov
- poradenská, konzultačná a posudková činnosť pre právnické a fyzické osoby k problematike nebezpečných chemických faktorov – veľmi toxických a toxických látok a zmesí, karcinogénov, vrátane azbestu, rizikových prác, zdravotného dohľadu
- spolupráca s Inšpektorátom práce v Banskej Bystrici na realizácii spoločných previerok RÚVZ v Banskobystrickom kraji podľa dohodnutej problematiky a zabezpečenie pravidelných spoločných pracovných stretnutí
- spolupráca na riešení úloh v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva vyhlásených hlavným hygienikom SR

ANALÝZY FYZIKÁLNYCH FAKTOROV

Pracovná náplň:

- odborná príprava stratégie merania, objektivizácia a hodnotenie fyzikálnych faktorov (hluk a osvetlenie) v pracovnom a životnom prostredí pre potreby Banskobystrického kraja
- príprava podkladov pre posudkovú činnosť orgánu verejného zdravotníctva z hľadiska ochrany pred hlukom, vibráciami, elektromagnetickým poľom v pracovnom a životnom prostredí a požiadaviek na osvetlenie pri práci a zdroje optického žiarenia (lasery)
- výkon štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách s rizikom fyzikálnych faktorov (hluk, vibrácie, lasery)
- prešetrovanie podozrení na profesionálne ochorenia z expozície hluku a vibráciám
- konzultačná, poradenská a prednášková činnosť v problematike ochrany zdravia pri práci s fyzikálnymi faktormi
- spolupráca pri prešetrovaní podnetov, sťažností a petícií z oblasti vplyvov fyzikálnych faktorov na verejné zdravie

ZDRAVOTNÉ RIZIKÁ, CHEMICKÉ A BIOLOGICKÉ FAKTORY A GENETICKÁ TOXIKOLÓGIA

Pracovná náplň:

- spolupráca na výskumných medzinárodných epidemiologických a toxikologických štúdiách vplyvu pracovných a životných podmienok na výskyt nádorových ochorení populácie; zber, spracovanie a uchovávanie biologického materiálu (biologickej banky), zabezpečovanie transportu do medzinárodných laboratórií na ďalšie spracovanie; národná koordinácia epidemiologických štúdií
- hodnotenie rizík z nebezpečných chemických látok, najmä s karcinogénnym a mutagénnym účinkom v pracovnom prostredí, ako podklad pre rozhodnutia a stanoviská orgánov verejného zdravotníctva

MUDr. Pavol Adámek

vedúci oddelenia

tel.: 0418/436 77 13 mobil: 0905 707 515

e-mail: pavol.adamek@vzbb.sk

Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením sa zaoberá sledovaním a usmerňovaním radiačnej záťaže obyvateľov prírodnou rádioaktivitou, najmä sledovaním radiačnej záťaže radónom a jeho rozpadovými produktmi v súvislosti s bývaním. Sledovaním a usmerňovaním radiačnej záťaže pacientov a personálu pri používaní zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve a sledovaním a usmerňovaním radiačnej záťaže obyvateľov rádioaktivitou z umelých zdrojov.

Činnosť oddelenia sa realizuje v dvoch úrovniach:

- *na celoslovenskej úrovni* formou
 - » prípravy koncepcných materiálov
 - » prípravy legislatívnych úprav v oblasti ochrany zdravia pred žiarením
 - » prípravy metodických usmernení a podkladov pre rozhodnutia hlavného hygienika
 - » posudzovaním odbornej spôsobilosti pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia;
- *na regionálnej úrovni* formou
 - » zabezpečovania úloh vyplývajúcich z výkonu štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách so zdrojmi žiarenia
 - » zabezpečovania úloh vyplývajúcich zo zaradenia do systému stálych zložiek monitorovacej siete pre monitorovanie následkov radiačných havárií
 - » zabezpečovania ďalších úloh v nadväznosti na aktuálne úlohy ÚVZ SR
 - » posudzovania chorôb z povolenia, ktoré mohli byť spôsobené ožiaraním
 - » vzdelávania obyvateľstva v problematike ochrany zdravia pred žiarením a možných rizík, ktoré súvisia s pôsobením ionizujúceho žiarenia na ľudský organizmus;

Oddelenie má akreditáciu na časť používaných laboratórnych metódik.

RÖNTGENY, OTVORENÉ A UZAVRETÉ ŽIARIČE

Činnosť sa sústreďuje na tieto odborné okruhy:

- výkon štátneho zdravotného dozoru na cca 900 pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia v 13 okresoch na území kraja Banská Bystrica a 11 okresoch na území kraja Žilina v zmysle príslušných ustanovení zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- príprava odborných podkladov pre rozhodnutia orgánov štátnej správy v oblasti povoľovania používania zdrojov IŽ v jednotlivých odvetviach hospodárstva. V preventívnom dozore to znamená v podstate licencovanie pracoviska, ktoré je dvojstupňové – najprv sa posúdi návrh na zriadenie a v druhom kroku sa schvaľuje samotné pracovisko a zdroj ionizujúceho

žiarenia. V rámci bežného dozoru sa kontroluje dodržiavanie podmienok, za ktorých bolo povolené používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia a bezpečnosť zaobchádzania s nimi;

- metodická a konzultačná činnosť pre právnické a fyzické osoby a ich odborné usmerňovanie v oblasti radiačnej ochrany
- sledovanie a usmerňovanie radiačnej záťaže pacientov a personálu pri používaní zdrojov ionizujúceho žiarenia
- šetrenie nadexpozícií pacientov a personálu pri používaní zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve
- vedenie dokumentácie o pracoviskách a archívu odboru
- spolupráca na úlohách a projektoch v oblasti radiačnej ochrany

RÁDIOAKTIVITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Činnosť sa sústreďuje na tieto odborné okruhy:

- monitorovanie spádového územia (bývalý stredoslovenský región) v rámci činnosti stálej zložky slovenskej radiačnej monitorovacej siete v spolupráci s ostatnými oddeleniami odboru
- riešenie mimoriadnych udalostí a prípadov straty kontroly nad zdrojmi žiarenia
- príprava a koordinácia práce mobilnej výjazdovej skupiny
- v spolupráci so zainteresovanými rezortmi príprava odborných podkladov pre národný plán odpovede na mimoriadne udalosti spojené so stratou kontroly nad zdrojom žiarenia alebo nálezom opusteného zdroja
- metodická a konzultačná činnosť pre právnické a fyzické osoby a ich odborné usmerňovanie v oblasti radiačnej ochrany
- šetrenie nadexpozícií
- riešenie sťažností
- spolupráca na úlohách a projektoch v oblasti radiačnej ochrany

DOZIMETRIA A RÁDIOMETRIA

Činnosť sa sústreďuje na tieto odborné okruhy:

- vykonávanie špecializovaných meraní v rámci monitorovania spádového územia (bývalý stredoslovenský región) v rámci činnosti stálej zložky slovenskej radiačnej monitorovacej siete v spolupráci s ostatnými oddeleniami odboru
- hodnotenie dávkovej záťaže z vnútornej kontaminácie rádionuklidmi
- hodnotenie dávkovej záťaže z externého ožiarenia
- príprava a overovanie nových metodík merania
- meranie vzoriek pre všetky oddelenia
- metrológia a kontrola kvality
- modelovanie expozícií
- hodnotenie rizík
- spolupráca na úlohách a projektoch v oblasti radiačnej ochrany

RÁDIOCHÉMIA

Činnosť sa sústreďuje na tieto odborné okruhy:

- stanovenie prírodných aj umelých rádionuklidov vo vzorkách životného prostredia
- sledovanie vplyvu jadroveenergetických zariadení na jednotlivé zložky životného prostredia

- vykonávanie špecializovaných laboratórnych analýz v rámci monitorovania spádového územia v rámci činnosti stálej zložky slovenskej radiačnej monitorovacej siete v spolupráci s ostatnými oddeleniami odboru
- pravidelné odbery vzoriek zo životného i pracovného prostredia
- príprava a aplikácia rádiochemických analytických postupov
- alfaspektrometrické stanovenie rádionuklidov
- príprava a overovanie nových rádiochemických metódik
- sledovanie a usmerňovanie radiačnej záťaže obyvateľov prírodnou rádioaktivitou, najmä sledovanie radiačnej záťaže radónom a jeho rozpadovými produktmi v súvislosti s bývaním
- meranie radónových veličín – aktivity pôdneho radónu, radónu vo vode a radónu v pobytových priestoroch
- spolupráca na úlohách a projektoch v oblasti radiačnej ochrany

ODBOR EPIDEMIOLOGIE

doc. MUDr. Mária Avdičová, PhD.

vedúca odboru

tel.: 048/436 74 41

e-mail: maria.avdicova@vzbb.sk

Epidemiológia ako medicínsky odbor sa zaoberá skúmaním výskytu a rozdelenia infekčných chorôb, ako aj chronických neinfekčných chorôb, ktoré sa vyskytujú v populácii, navrhuje opatrenia na ochranu a zlepšenie zdravia a kontroluje ich účinnosť. Cieľom epidemiológie je prispievať k znižovaniu chorobnosti na infekčné a chronické ochorenia, postupné obmedzovanie výskytu, spomalenie až zastavenie šírenia nákaz, ako aj znižovanie úmrtnosti.

ODDELENIE EPIDEMIOLOGIE INFEKČNÝCH CHORÔB

MUDr. Viera Morihladková

vedúca oddelenia

tel.: 048/436 74 67

e-mail: viera.morihladkova@vzbb.sk

Činnosť sa realizuje v troch úrovniach:

- *na celoslovenskej úrovni* – ako centrum pre zber, triedenie a analýzu údajov o infekčných ochoreniach a vedenie „Národného registra pacientov s prenosnými ochoreniami“, ako kontaktné miesto pre komunikáciu s ECDC vrátane zasielania údajov do Európskeho systému surveillance (TESSy) so sídlom v Štokholme, ďalej prípravu materiálov koncepcnej, legislatívnej a odborného-metodickej povahy pre MZ SR a hlavného hygienika SR
- *na krajskej úrovni* – vykonávanie nadstavbových činností, posudkov, konzultácií a metodického vedenia
- *na okresnej úrovni* – zabezpečovanie úloh vyplývajúcich z koncepcie odboru, t. j. vykonávanie opatrení na zamedzenie šírenia nákaz v ohniskách vrátane organizácie a kontroly očkovania, výkon štátneho zdravotného dozoru v zdravotníckych zariadeniach na úrovni okresu Banská Bystrica a Brezno, metodické vedenie všetkých zdravotníckych pracovníkov v oblasti prevencie infekčných ochorení; vykonávanie posudkovej činnosti pri zriaďovaní zdravotníckych zariadení, posudzovanie prevádzkových poriadkov, ako aj ich zmienach.

Práca epidemiológie infekčných chorôb je sústredená na tieto odborné okruhy:

- sledovanie, resp. monitorovanie výskytu infekčných chorôb a analýza epidemiologickej situácie
- analýza faktorov ovplyvňujúcich vznik, priebeh a následky infekčných chorôb
- vykonávanie surveillance vybraných nákaz
- vykonávanie činností spojených s elimináciou až eradikáciou vybraných nákaz
- plánovanie, vypracovávanie, organizácia, riadenie a koordinácia represívnych protiepidemických opatrení a účasť na ich výkone v ohniskách nákazy
- sledovanie a kontrola účinnosti preventívnych a represívnych protiepidemických opatrení
- prešetrovanie chorôb z povolaní infekčnej etiológie
- realizácia transverzálnych a longitudinálnych štúdií s cieľom hodnotiť vývoj epidemiologickej situácie,
- hodnotenie, kontrola a účasť na opatreniach zameraných na prerušenie cesty prenosu pôvodcu nákazy,
- plánovanie, vypracovávanie, organizácia, riadenie a koordinácia imunizačného programu, vrátane organizácie a riadenia výkonov špecifickej profylaxie a účasť na ich výkone,
- hodnotenie imunitného stavu obyvateľstva na základe kontrol očkovania, resp. imunologických prehľadov
- vedenie poradne pre prevenciu AIDS a poradne pre cestujúcich do zahraničia vrátane vydávania certifikátov o výsledku vyšetrenia na AIDS a medzinárodných očkovacích preukazov
- konzultačná činnosť v oblasti ochorení preventabilných očkovaním
- realizovanie odporúčaní Európskeho centra pre kontrolu chorôb – ECDC a Svetovej zdravotníckej organizácie v epidemiologickom dohľade a v činnostiach zameraných na kontrolu chorôb
- zdravotno-výchovná činnosť v oblasti prevencie infekčných chorôb

Vykonávanie konzultačnej činnosti pre pracovníkov rezortu zdravotníctva a podľa požiadavky aj pre pracovníkov iných rezortov.

Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami v oblasti infekčných chorôb (veterinármi, obecnými úradmi a ostatnými inštitúciami štátnej správy, klinickými odbormi, laboratóriami).

Podieľanie sa na epidemiologickom výskume, ktorý:

- skúma charakteristiky výskytu a rozdelenia infekčných chorôb a zdravia v spoločnosti
- analyzuje pôsobenie infekčných agensov na populáciu podľa niektorých demografických ukazovateľov, genetických faktorov, vplyvov prostredia...
- skúma ochranné faktory podporujúce zdravie a možnosti ich uplatnenia na zlepšenie zdravia populácie
- vypracováva a navrhuje štandardné pracovné metódy
- overuje účinnosť epidemiologických opatrení a vypracováva nové preventívne a represívne opatrenia v oblasti primárnej prevencie, imunizačných programov, surveillance i terapie
- vykonávanie zdravotnej výchovy obyvateľstva v oblasti prevencie infekčných chorôb
- včasné informovanie verejnosti o závažných rizikách a možnosti účinnej ochrany
- účasť na celospoločensky závažných projektoch a programoch.

EPIDEMIOLOGIA ZONÓZ A NÁKAZ S PŘÍRODNOU OHNISKOVOSTOU

Problematika zoonóz a nákaz s přírodní ohniskovostí je řešena v rámci oddělení epidemiologie infekčních onemocnění.

Epidemiologie zoonóz a nákaz s přírodní ohniskovostí jako medicínský odbor sa zaoberá skúmaním výskytu a rozdelenia infekčných ochorení prenosných zo zvierat na ľudí a nákaz prenášaných živými vektormi. Navrhuje opatrenia na ochranu a zlepšenie zdravia a kontroluje ich účinnosť. V súčinnosti s veterinárnou službou navrhuje aj opatrenia, ktorými by sa zabránilo prenosu ochorení zo zvierat na ľudí. Jej cieľom je prispievať k znižovaniu chorobnosti na ochorenia prenosné zo zvierat na ľudí, postupné obmedzovanie výskytu, spomalenie až zastavenie šírenia nákaz, ako aj znižovanie úmrtnosti na tieto diagnózy.

Práca je sústredená na tieto odborné okruhy:

- sledovanie, resp. monitorovanie výskytu zoonóz a analýza epidemiologickej situácie
- analýza faktorov ovplyvňujúcich vznik, priebeh a následky zoonóz
- vykonávanie surveillancie vybraných nákaz
- plánovanie, vypracovávanie, organizácia, riadenie a koordinácia represívnych protiepidemických opatrení a účasť na ich výkone v ohniskách nákazy
- sledovanie a kontrola účinnosti preventívnych a represívnych protiepidemických opatrení
- realizácia transverzálnych a longitudinálnych štúdií s cieľom hodnotiť vývoj epidemiologickej situácie
- hodnotenie, kontrola a účasť na opatreniach zameraných na prerušenie cesty prenosu pôvodcu nákazy vrátane veterinárnych opatrení
- realizovanie odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie v epidemiologickom dohľade a v činnostiach zameraných na kontrolu chorôb
- zdravotno-výchovná činnosť v oblasti zoonóz
- účasť a metodické vedenie komisií pre cieleňú jarnú a jesennú deratizáciu mestských úradov v Banskej Bystrici a Brezne, konzultačná činnosť pre tieto komisie v iných regiónoch

Vykonávanie konzultačnej činnosti pre pracovníkov rezortu zdravotníctva a podľa požiadavky aj pre pracovníkov iných rezortov.

Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami v oblasti infekčných chorôb (veterinármi, obecnými úradmi a ostatnými inštitúciami štátnej správy, klinickými odborníkmi, laboratóriami...)

Podieľanie sa na epidemiologickom výskume, ktorý:

- skúma charakteristiky výskytu a rozdelenia infekčných chorôb prenosných zo zvierat na ľudí a zdravia v spoločnosti
- analyzuje pôsobenie infekčných agensov na populáciu podľa niektorých demografických ukazovateľov, genetických faktorov, vplyvov prostredia a tiež výskyt vybraných nákaz v závislosti od ochorení u zvierat
- skúma ochranné faktory podporujúce zdravie a možnosti ich uplatnenia na zlepšenie zdravia populácie
- vypracováva a navrhuje štandardné pracovné metódy
- overuje účinnosť epidemiologických opatrení a vypracováva nové preventívne a represívne opatrenia v oblasti primárnej prevencie, surveillancie i terapie

- vykonávanie zdravotnej výchovy obyvateľstva v oblasti prevencie infekčných ochorení prenosných zo zvierat na ľudí
- včasné informovanie verejnosti o závažných rizikách a možnosti účinnej ochrany

EPIDEMIOLOGIA NEMOCNIČNÝCH NÁKAZ

Pracovná náplň:

- vykonávanie surveillancie vybraných nozokomiálnych nákaz
- plánovanie, vypracovávanie, organizácia, riadenie a koordinácia represívnych protiepidemiologických opatrení a účasť na ich výkone pri výskyte závažných nozokomiálnych nákaz alebo pri epidemickom výskyte nozokomiálnych nákaz
- prešetrovanie chorôb z povolania infekčnej etiológie u zdravotníckych pracovníkov
- hodnotenie, kontrola a účasť na opatreniach zameraných na prerušenie cesty prenosu pôvodcu nákazy
- konzultačná a metodická činnosť na úseku boja proti nozokomiálnym nákazám endogénneho a exogénneho charakteru spojená s výkonom hygienického dozoru v zdravotníckych zariadeniach
- edukácia zdravotníckych pracovníkov v problematike sterilizácie a dezinfekcie
- výuková základňa pre činnosť DDD skupín
- organizácia odborných konferencií a seminárov s problematikou dezinfekcie, sterilizácie a nozokomiálnych infekcií
- realizovanie odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie v epidemiologickom dohľade a v činnostiach zameraných na kontrolu nozokomiálnych nákaz, výskytu multirezistentných bakteriálnych kmeňov
- účasť na celospoločensky závažných projektoch a programoch

BIOŠTATISTIKA

Pracovná náplň:

- celoslovenská správa informačného systému infekčných ochorení EPIS (týždenné, mesačné a ročné analýzy výskytu infekčných ochorení v SR a v krajoch, nadštandardné analýzy údajov, grafické a mapové výstupy, publikácia na web, zasielanie údajov do sietí EÚ)
- analýzy zdravotného stavu, analýzy vzťahov medzi zdravotným stavom a jeho determinantmi
- návrh dizajnu, manažment a štatistické analýzy údajov pre epidemiologické štúdie
- príprava elektronických formulárov, kontrola kvality údajov a spracovanie údajov pre dotazníkové štúdie

MUDr. Silvia Kontrošová, MPH

vedúca oddelenia

tel.: 048/436 74 49

e-mail: silvia.kontrosova@vzbb.sk

Hlavné zameranie oddelenia:

- ozdravenie výživy – zameranie na zmenu výživových návykov obyvateľov a zvýšenie vedomostí o vplyve výživy na zdravie
- nefarmakologické ovplyvňovanie hypertenzie – prevencia zvyšovania TK, znižovanie následkov zvýšeného TK na zdravotný stav a dĺžku života
- podpora nefajčenia – zameraná na zníženie prevalencie fajčenia o 5 % a zvýšenie vedomostí o škodlivosti fajčenia
- pohybová aktivita – zvýšiť podiel rekreačnej pohybovej aktivity v rámci voľného času
- prevencia drogových závislostí – zameraná na predchádzanie vzostupu počtu závislých od drog vrátane alkoholu
- projekt CINDI – zameranie na zmenu postojov obyvateľov k vlastnému zdraviu, realizácia skrínigov zdravotného stavu obyvateľstva každých 5 rokov
- projekt Zdravé školy – zameranie na zvýšenie informovanosti o otázkach zdravia u školskej mládeže, zvýšiť vedomosti o možnostiach udržať a rozvíjať vlastné zdravie
- projekt Zdravé mestá – realizovať v súčinnosti s miestnymi inštitúciami, s MÚ – Kabinetom zdravé mesto a záujmovými skupinami zdravotno-výchovné aktivity smerujúce k naplneniu štátnej politiky ochrany zdravia (zdravý spôsob života, zdravá výživa, ochrana životného a pracovného prostredia)
- projekt Zdravé pracoviská – ovplyvniť pracovné prostredie tak, aby sa obmedzil výskyt chorôb z povolania, znížiť expozíciu karcinogénom na pracoviskách a tým aj riziko vzniku nádorových ochorení, zvýšiť úroveň zdravotnej prevencie
- výchova k zodpovednému partnerstvu, rodičovstvu, manželstvu, zdôrazňovanie správnej životosprávy v tehotenstve a výživy dojčata, prevencia chorôb prenášaných pohlavným stykom vrátane HIV/AIDS – zameranie na zníženie chorobnosti a úmrtnosti v dôsledku sexuálne prenosných chorôb, zníženie počtu neželaných tehotenstiev a umelých prerušení tehotenstva
- Projekt „Vyzvi srdce k pohybu“ – gestor celoslovenskej kampane, realizácia v nepárnych kalendárnych rokoch v súčinnosti s RÚVZ v SR

PORADENSKÉ CENTRUM OCHRANY A PODPORY ZDRAVIA

Formy činnosti:

- individuálne poradenstvo na základe výsledkov biochemických vyšetrení, analýzy anamnestických údajov, meraní, testov a vyšetrení za štandardných podmienok v našej ambulancii; tieto služby poskytujeme v stanovených termínoch aj v priestoroch poskytnutých

mestskými úradmi v Banskej Bystrici a v Brezne, po dohode s obecnými úradmi alebo spoločenskými organizáciami v ich priestoroch alebo pri vytvorení potrebných podmienok zamestnávateľmi aj na pracoviskách klientov

- skupinové poradenstvo
- komunitná práca a podiel na tvorbe stratégií znižujúcich prevalenciu rizikových faktorov z nesprávneho životného štýlu a rizikových foriem správania u obyvateľov v segregovaných chudobných rómskych osadách, v azylových centrách a v iných marginalizovaných komunitách
- výjazdy poskytujúce v neštandardných podmienkach orientačné vyšetrenia, propagujúce zdravý životný štýl, ochranu a podporu zdravia, spojené s distribúciou zdravotno-výchovných materiálov
- vyšetrenia klientov a dotazníkový zber dát, ktoré sú súčasťou skriningov, prieskumov a výskumov
- konzultácie osobné, e-mailové a telefonické
- spolupráca s ďalšími odborníkmi, podiel na tvorbe projektov a programov podpory zdravia a na zdokonaľovaní využívaných metód
- organizovanie odborných seminárov a tlačových konferencií, prezentácia v médiách, výučba študentov, cirkulujúcich lekárov a komunitných pracovníkov

VÝCHOVA KU ZDRAVIU

Hlavným cieľom zdravotnej výchovy je rozvíjať, upevňovať a podporovať poznatky, správanie a zmeny životného štýlu zlepšujúce zdravie a motivovať obyvateľstvo k aktívnej účasti na starostlivosti o svoje zdravie. Hlavné ťažisko činnosti spočíva na formovaní vedomostí, postojov a návykov občanov vo vzťahu k vlastnému zdraviu i k zdraviu spoluobčanov, s dôrazom na povinnosť jednotlivca starať sa o svoje zdravie. Aktívnu účasť občana dosiahneme vtedy, keď jeho zdravotné uvedomenie bude také, že bude mať záujem o svoju zdravotnú situáciu, zistí svoje potreby a bude vedieť formulovať svoje ciele.

Formy činnosti:

- prednášková činnosť, besedy a ďalšie skupinové aktivity
- konzultácie, individuálne poradenstvo a účasť na poradenských výjazdoch
- prezentácie v médiách
- organizovanie a spoluúčasť na zabezpečovaní kampaní, súťaží a zážitkových podujatí
- distribúcia edukačných materiálov
- prieskumná a výskumná činnosť, analýza a vyhodnocovanie zistených údajov
- podiel na tvorbe programov podporujúcich zdravie populácie
- spolupráca v záujme zlepšovania informovanosti obyvateľstva, ozdravenia životného štýlu a zlepšenia podmienok potrebných pre dosiahnutie a udržanie zdravia každého človeka s partnerskými organizáciami v rámci rezortu zdravotníctva aj z iných sektorov
- komunitná práca s dôrazom na vzdelávanie sociálne marginalizovaných príslušníkov rómskej menšiny a iných vulnerabilných skupín obyvateľstva, seniorov, mladých mamičiek, detí a mládeže
- seminárna a školiaca činnosť, výučba študentov a cirkulujúcich lekárov, komunitných pracovníkov, laických peer-školiciteľov, metodické vedenie pedagógov v oblasti podpory zdravia a výchovy ku zdraviu

ODBOR LABORATÓRIÍ

ODDELENIE CHEMICKÝCH ANALÝZ

Ing. Daniela Borošová, PhD.

vedúca oddelenia

tel.: 048/436 77 38

e-mail: daniela.borosova@vzbb.sk

Oddelenie chemických analýz (OCHA) RÚVZ v Banskej Bystrici je laboratórne pracovisko, ktoré vykonáva chemické a fyzikálno-chemické skúšanie zložiek životného prostredia (vôd, potravín, ovzdušia, predmetov bežného užívania) a biologického materiálu. Cieľom tejto činnosti je poskytovať terénnym odborom jednotlivých RÚVZ Banskobystrického kraja požadované informácie o objektoch skúmania pre potreby výkonu štátneho zdravotného dozoru, úradnej kontroly potravín a pri sledovaní zdravotného stavu obyvateľstva.

Pracovisko má zavedený systém manažérstva kvality v súlade s normou STN EN ISO/IEC 17025:2005 a je držiteľom osvedčenia o akreditácii od roku 2004. Ako akreditované skúšobné laboratórium sa v rámci externej kontroly kvality pravidelne zúčastňuje medzilaboratórných porovnávacích skúšok organizovaných na národnej a medzinárodnej úrovni.

OCHA spolupracuje s ďalšími odbormi RÚVZ pri riešení aktuálnych medziodborových úloh a medzinárodných projektov. Pri odbore pracuje samostatné NRC pre laboratórnu diagnostiku v oblasti ľudského biomonitingu a pracovníci odboru sa zúčastňujú na plnení úloh ďalších dvoch NRC zriadených pri RÚVZ Banská Bystrica (NRC pre hodnotenie vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie a NRC pre hodnotenie rizík nových a existujúcich chemických látok na život a zdravie ľudí). Špecialisti odboru poskytujú metodicko-konzultačnú činnosť pre laboratóriá RÚVZ v SR v problematike chromatografických a spektrofotometrických metód. OCHA spolupracuje so zdravotníckymi a vzdelávacími inštitúciami. V špecializovaných oblastiach vykonávajú laboratóriá odboru analýzy pre iné RÚVZ v SR. Pracovisko poskytuje laboratórne vyšetrenia, terénne odbery ovzdušia a merania aj formou platenej služby na objednávku.

SPEKTRÁLNE METÓDY

Pracovisko spektrálnych metód zabezpečuje vyšetrenie vôd, potravín, biologického materiálu, vzoriek ovzdušia a predmetov bežného užívania v širokom rozsahu ukazovateľov so špeciickým zameraním na problematiku stopových prvkov a toxických kovov. Pri skúšaní využíva nasledujúce laboratórne techniky:

- spektrofotometria UV/VIS
- atómová absorpčná spektrofotometria (AAS) s plameňovou technikou (FLAME AAS)
- AAS s technikou elektrotermickej atomizácie (ETA AAS)

- AAS s hydridovou technikou (HG AAS)
- AAS na princípe studených pár (CV AAS)
- polarografia

Špecializácia pracoviska:

- stanovenie toxických kovov (Pb, Cd, As, Sb, Hg) v biologickom materiáli metódou AAS
- stanovenie selénu v potravinách metódou AAS

SEPARAČNÉ METÓDY PRE ANORGANICKÉ LÁTKY

Pracovisko separačných metód pre anorganické látky zabezpečuje stanovenie širokej škály sledovaných ukazovateľov vo vodách, potravinách, predmetoch bežného užívania, ovzduší a v biologickom materiáli s dôrazom na problematiku environmentálnej a profesionálnej expozície karcinogénom (PAU, benzén, formaldehyd, izokyanáty). Pri svojej činnosti využíva uvedené laboratórne techniky:

- kvapalinová chromatografia (HPLC) s UV, VIS a fluorescenčnou detekciou
- iónová chromatografia (IC) pre stanovenie aniónov
- potenciometrické meranie pH
- konduktometria
- odmerná analýza
- tenkovrstevná chromatografia (TLC)

Špecializácia pracoviska:

- stanovenie anorganických kyselín v ovzduší metódou IC
- stanovenie metabolitov organických rozpúšťadiel a polycyklických aromatických uhľovodíkov v biologickom materiáli metódou HPLC
- stanovenie diizokyanátov v ovzduší metódou HPLC
- stanovenie markerov expozície tabakovému dymu v ovzduší a biomarkerov expozície

SEPARAČNÉ METÓDY PRE ORGANICKÉ LÁTKY

Pracovisko separačných metód pre organické látky sa venuje analýze prchavých organických látok, halogénovaných derivátov, PCB, chlórovaných pesticídov a ich degradačných produktov vo vzorkách životného prostredia, pracovného prostredia a v biologickom materiáli. Laboratórne skúšanie vykonáva nasledujúcimi technikami:

- plynová chromatografia (GC) s detekciou FID
- GC s detektorom elektrónového záchytu GC-ECD
- GC s hmotnostným detektorom GC-MS
- tepelná desorpcia
- gravimetrické techniky

Špecializácia pracoviska:

- stanovenie prchavých organických látok v pitných vodách
- stanovenie chlórovaných pesticídov v potravinách a v materskom mlieku
- stanovenie halogénovaných anestetík v ovzduší operačných sál

MERANIE EXPOZÍCIÍ NA PRACOVISKÁCH A V OBYTNOM PROSTREDÍ

Pracovisko merania expozícií na pracoviskách a v obytnom prostredí zabezpečuje činnosť terénnej odberovej skupiny a laboratórne skúšanie vzoriek ovzdušia a biologického materiálu v určenom rozsahu. Oddelenie má v náplni:

- komplexné zabezpečovanie odberov ovzdušia z pracovného prostredia a vnútorného prostredia budov vrátane komunikácie so zákazníkom a prípravy plánu odberu
- technickú realizáciu odberu ovzdušia (stacionárny a personálny odber, odber chemických škodlivín na trubičky, difúzne techniky a iné)
- meranie ukazovateľov tepelno-vlhkostnej mikroklimy vo vnútornom prostredí budov
- gravimetrické metódy stanovenia prachu a jeho frakcií (PM10; PM2,5)
- UV/VIS a IČ spektrometrické stanovenie vybraných ukazovateľov v ovzduší a biologickom materiáli

Špecializácia pracoviska:

- stanovenie oxidu kremičitého v pracovnom ovzduší
- stanovenie veľkostných frakcií pevných aerosólov v pracovnom a vnútornom prostredí
- stanovenie šesťmocného chrómu v pracovnom prostredí

Mgr. RNDr. Jozef Strhársky, PhD.

vedúci oddelenia

tel.: 048/436 72 44

e-mail: jozef.strharsky@vzbb.sk

Oddelenie lekárskej mikrobiológie (OLM) RÚVZ v Banskej Bystrici je laboratórnym pracoviskom, ktoré vykonáva mikrobiologické vyšetrenia klinických vzoriek a mikrobiologické a biologické vyšetrenia zložiek životného prostredia. Činnosť pracoviska je zameraná na ochranu verejného zdravia a poskytovanie včasnej a presnej laboratórnej diagnostiky. OLM pri výkone skúšok uplatňuje systém manažérstva kvality podľa STN EN ISO/IEC 17 025:2005. Oddelenie má od roku 2004 osvedčenie o akreditácii. OLM je spôsobilé vykonávať mikrobiologické a biologické skúšanie klinických vzoriek a vzoriek životného prostredia, ako aj vyjadrovať názory a interpretácie k výsledkom skúšok podľa rozsahu akreditácie uvedeného v prílohe k osvedčeniu.

ÚSEK ŠPECIÁLNEJ MIKROBIOLÓGIE

Úsek špeciálnej mikrobiológie vyšetruje vzorky biologického materiálu a podieľa sa na objasňovaní príčin vzniku a šírenia vybraných ochorení bakteriálnej, vírusovej a parazitárnej etiológie. Pri svojej práci používa priame a nepriame metódy dôkazu. Vykonáva základnú diagnostiku pre spádové zdravotnícke zariadenia a nadstavbovú diagnostiku pre oblasť stredoslovenského regiónu. Ďalej zabezpečuje vyšetrovanie vzoriek podozrivých na prítomnosť nebezpečných pôvodcov v súvislosti s mimoriadnymi udalosťami, ktoré by mohli ohroziť verejné zdravie (bioterrorizmus). Zhromažďuje a spracováva najnovšie poznatky a informácie v danej problematike. V rámci činnosti národných referenčných centier a špecializovaného pracoviska pre vírusové hepatitídy zabezpečuje nadstavbovú diagnostiku pre potreby ostatných laboratórií zriadených na úradoch verejného zdravotníctva a laboratórií klinickej mikrobiológie rezortu MZ SR. Pracovníci úseku špeciálnej mikrobiológie riešia odborné úlohy mikrobiologického a epidemiologického charakteru. Úzko spolupracujú s odborom epidemiológie pri sledovaní výskytu a šírenia prenosných ochorení. Poskytujú konzultačnú činnosť zdravotníckym zariadeniam a iným laboratóriám, spolupracujú s výskumnými inštitúciami, odbornými vedeckými spoločnosťami a vysokými školami v otázkach diagnostiky a prevencie ochorení mikrobiálnej etiológie.

Rozsah vyšetrenia:

1. Laboratórium virológie
 - » kultivačné vyšetrenie stolíc, likvorov, výterov zamerané na prítomnosť enterálnych vírusov a adenovírusov
 - » kultivačné vyšetrenie bioptických a pitevných materiálov na prítomnosť enterálnych a chrípkových vírusov
 - » izolácia chrípkových vírusov z výterov krku na bunkových kultúrach a ich následná identifikácia hemaglutinačnou metódou

- » vyšetrenie rýchlotestom na prítomnosť chrípkových vírusov A a B vo výteroch z krku
- » kultivačné vyšetrenie odpadových vôd na prítomnosť vírusov Polio 1,2,3 a enterálnych vírusov
- » vírus neutralizačný test na prítomnosť protilátok proti enterálnym vírusom Polio 1,2,3 a Coxackie B 1 – 6, A7 a A9

2. Laboratórium sérológie

- » HIV/AIDS: ELISA HIV Ab-Ag
- » chrípka typ A (A1, A3, H1 N1/2009) a B hemaglutinácia
- » rubeola: ELISA IgM, ELISA avidita IgG
- » vírusové hepatitídy: ELISA anti-HAV, ELISA IgM HAV, ELISA HBeAg, ELISA anti-HBe, ELISA antiHBs, ELISA HBsAg, ELISA HBsAg konfirmácia, ELISA anti-HBc, ELISA IgM HBc, ELISA antiHCV, Western-blot IgG HCV ELISA, anti-HDV, ELISA HDV Ag, ELISA IgM HDV, Western-blot IgG/IgM HEV
- » *Bordetella pertussis* a *Bordetella parapertussis*: ELISA IgG, IgM, IgA, aglutinácia
- » echinokokóza a trichinelóza: ELISA IgG
- » *Toxoplasma gondii*: celkové protilátky KFR, ELISA IgG, IgM, IgA, IgE, avidita IgG, Western-blot IgG
- » helmintologické vyšetrenie detských pieskovísk
- » kultivácia *Bordetella pertussis* a *Bordetella parapertussis*

3. Laboratórium molekulárnej biológie

- » adenovírus: PCR
- » chrípka typ A (subtypy A/H1, A/H3, A/H1 N1 pandemická), typ B: RT-PCR, real-time PCR
- » RSV: RT-PCR
- » enterovírusy: RT-PCR
- » *Bordetella pertussis*: real-time PCR (vrátane dôkazu génu zodpovedného za tvorbu toxínu ptX)
- » *Bordetella parapertussis*: real-time PCR, PFGE
- » *Streptococcus pneumoniae*: PCR, real-time PCR, sérotypizácia (sérologické a molekulárno-biologické metódy), PFGE
- » *Francisella tularensis*: PCR, real-time PCR
- » *Vibrio cholerae*: PCR
- » *Campylobacter jejuni*: PCR, PFGE
- » *Clostridium perfringens*: PCR
- » *Toxoplasma gondii*: PCR, real-time PCR
- » *Naegleria fowleri*: real-time PCR
- » dôkaz prítomnosti nukleových kyselín klostrídií produkujúcich botulínový neurotoxín typu A, B, E, F

ÚSEK MIKROBIOLOGIE A BIOLÓGIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Úsek mikrobiológie a biológie životného prostredia zabezpečuje komplexné analýzy vzoriek životného a pracovného prostredia (vody, potraviny, predmety bežného užívania, vnútorné a vonkajšie ovzdušie). Predmetom skúmania sú mikrobiologické a biologické ukazovatele, ktoré ovplyvňujú hygienickú kvalitu životného prostredia a majú dopad na zdravotný stav populácie.

Metódy práce sú stanovené v platných technických normách (STN, STN ISO, STN EN), Potravinovom kódexe, vyhláškach, nariadeniach a odborných usmerneniach MZ SR. Výsledky analýz slúžia terénnym oddeleniam ako podklad na ich kontrolnú a rozhodovaciu činnosť. Laboratóriá úseku mikrobiológie a biológie životného prostredia poskytujú analýzy aj iným zákazníkom formou platených služieb. V rámci špecializovanej činnosti vykonávajú diagnostiku prítomnosti alergénov roztočov v prachu, monitorujú výskyt biologických alergénov v ovzduší a zabezpečujú koordináciu činnosti monitorovacích staníc peľovej informačnej služby pri RÚVZ v SR a celoslovenského peľového spravodajstva.

Rozsah vyšetrenia:

1. Laboratórium mikrobiológie potravín a predmetov bežného užívania
 - » celkový počet mikroorganizmov
 - » koliformné baktérie
 - » *Staphylococcus aureus* a koaguláza pozitívne stafylokoky
 - » *Escherichia coli*
 - » *Salmonella*
 - » mezofilné anaeróbne sporujúce mikróby
 - » *Listeria monocytogenes*
 - » enterokoky
 - » kvasinky a plesne
 - » potenciálne toxínogénne plesne
 - » plesne iné než *Geotrichum candidum*
 - » *Bacillus cereus*
 - » *Enterobacteriaceae*
 - » stanovenie počtu slizotvorných baktérií rodu *Leuconostoc*
 - » *Pseudomonas aeruginosa*
 - » rod *Vibrio parahaemolyticus*
 - » iné patogénne a podmienené patogénne mikroorganizmy

2. Laboratórium mikrobiológie vôd
 - » koliformné baktérie
 - » *Escherichia coli*
 - » enterokoky
 - » kultivovateľné mikroorganizmy pri t = 22 a 36 °C
 - » *Pseudomonas aeruginosa*
 - » sulfít redukujúce črevné sporujúce anaeróbne baktérie
 - » *Staphylococcus aureus*
 - » *Salmonella*
 - » iné patogénne a podmienené patogénne mikroorganizmy

3. Laboratórium na kontrolu sterility, dezinfekcie a prevencie nákaz
 - » sterilita predmetov a sterilných materiálov
 - » mikrobiologická kontaminácia vnútorného ovzdušia
 - » účinnosť sterilizačných prístrojov s využitím bioindikátorov
 - » účinnosť dezinfekčných roztokov

- » účinnosť dezinfekčných procesov
- » vyhľadávanie faktorov prenosu nákazy

4. Laboratórium biológie

- » abiosestón
- » živé organizmy
- » mŕtve organizmy
- » bezfarebné bičíkovce
- » železité a mangánové baktérie
- » mikromycéty stanoviteľné mikroskopicky
- » vláknité baktérie
- » producenty
- » konzumenty
- » cyanobaktérie (sinice)
- » riasy – stanovenie taxonomických skupín alebo taxónov
- » stanovenie makrofytov
- » kultivačné stanovenie améb vo vodách alebo steroch
- » determinácia škodcov v potravinách
- » determinácia cudzopasného alebo obťažujúceho hmyzu vo vnútornom prostredí budov
- » prítomnosť alergénov roztočov v prachu
- » monitorovanie a diagnostika biologických alergénov v ovzduší
- » peľové spravodajstvo v SR

Integrálnou súčasťou oddelenia lekárskej mikrobiológie sú:

- Národné referenčné centrum pre pertussis a parapertussis
vedúca: RNDr. Lucia Maďarová, PhD.
- Národné referenčné centrum pre toxoplazmózu
vedúci: RNDr. Jozef Strhársky, PhD.
- Národné referenčné centrum pre pneumokokové a hemofilové nákazy
vedúci: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
- Informačné centrum pre bakteriologické (biologické) a toxínové zbrane
vedúci: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
- Špecializované pracovisko pre vírusové hepatitídy
vedúci: RNDr. Jozef Strhársky, PhD.

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRÁ

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE HODNOTENIE VPLYVU VOĽNÉHO OVZDUŠIA A OVZDUŠIA UZATVORENÝCH PRIESTOROV NEVÝROBNÉHO CHARAKTERU NA ZDRAVIE POPULÁCIE

doc. MUDr. Katarína Slotová, PhD.

vedúca NRC

tel.: 048/436 74 44

e-mail: katarina.slotova@vzbb.sk

Hlavné zameranie činnosti:

- metodológia merania a hodnotenia expozície
- metodológia epidemiologických štúdií
- metodológia hodnotenia rizika
- vytváranie databáz relevantných údajov v menovaných okruhoch
- riešenie úloh na národnej aj medzinárodnej úrovni v uvedenej problematike
- príprava podkladov k materiálom legislatívnej povahy

Náplň činnosti:

1. Zbieranie, spracovanie a odovzdávanie informácií
 - » sledovanie a zhromažďovanie odborných informácií z oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie v metodológii merania a hodnotenia expozície, v metodológii epidemiologických štúdií (vrátane matematického modelovania), v metodológii hodnotenia rizika z domácich i zahraničných zdrojov, vytváranie databáz relevantných údajov v menovaných okruhoch
 - » zbieranie a spracovávanie informácií o situácii v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie formou správ, prehľadov o prebiehajúcich štúdiách, výstupov riešených úloh
2. Odborno-metodická činnosť
 - » pomoc pri budovaní pracovísk RÚVZ v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie, koordinácia ich činností
 - » vyvíjanie a overovanie nových metód a postupov prác v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na zdravie populácie konkrétne v oblasti merania a hodnotenia expozície, vo vykonávaní epidemiologických štúdií (vrátane matematického modelovania), v hodnotení rizika a pomoc pri ich zavádzaní do praxe
 - » odborné usmerňovanie pracovísk RÚVZ pôsobiacich v oblasti hodnotenia vplyvu voľného ovzdušia a ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru na

zdravie populácie (usporadúvanie konzultačných dní, individuálne konzultácie, zaškoľovanie pracovníkov)

3. Odborno-organizačná činnosť

- » príprava odborných podkladov k materiálom legislatívnej a typizačnej povahy pre HH SR a hlavných odborníkov
- » na základe poverenia MZ SR zastupovanie rezortu pri riešení odborných otázok presahujúcich kompetencie MZ SR, pri riešení sporných otázok v rámci rezortu, mimo rezortu a so zahraničím
- » predkladanie návrhov prioritných úloh a gescia ich plnení
- » aktívna účasť na výskumných úlohách
- » posudková, konzultačná, koordinačná činnosť pri riešení závažných zdravotno-hygienických prípadov

4. Pedagogická činnosť

- » spolupráca s fakultami VŠ a ďalšími inštitúciami odborným zabezpečením programu kurzov, seminárov, odborných konferencií
- » spolupráca pri postgraduálnom školení domácich i zahraničných odborných pracovníkov
- » spracovávanie odborných materiálov (správy, realizačné výstupy a hodnotenia úloh), ktoré je možné využiť na pedagogické účely

5. Laboratórna činnosť

Odbor chemických analýz – príklady vykonávaných analýz vzoriek ovzdušia:

- » inhalovateľná a respirabilná frakcia pevného aerosólu (jemné prachové častice PM₁₀ a PM_{2,5}), formaldehyd, polycyklické aromatické uhľovodíky, prchavé organické látky, izokyanáty, fenol, oxid uhoľnatý, acetaldehyd, organické rozpúšťadlá a pod.
- » meranie mikroklimatických ukazovateľov – teplota vzduchu, vlhkosť vzduchu, rýchlosť prúdenia vzduchu, teplota povrchov

Odbor lekárskej mikrobiológie:

- » Špecializované pracovisko pre stanovenie peľových alergénov v ovzduší
- » Od roku 2004 peľová monitorovacia stanica RÚVZ Banská Bystrica prispieva spracovanými údajmi o výskyte vybraných alergénov v ovzduší do databázy Európskej siete peľových staníc (EAN). Pracovisko odboru lekárskej mikrobiológie – oddelenie biológie životného prostredia pri RÚVZ Banská Bystrica sa podieľalo na obnovení PIS (peľovej informačnej služby) v SR pod gestorstvom verejného zdravotníctva a je ustanovené koordinátorom Peľovej informačnej služby pri RÚVZ v SR.
- » Medializácia peľových správ: www.alergia.sk a www.zdravie.sk, vo forme tlačovej správy na www.vzbb.sk, týždenne sú pripravované textové správy o aktuálnej peľovej situácii na Slovensku pre tlač a podľa požiadaviek sú spracované aktuality aj pre rozhlasové a televízne vysielanie.
- » Špecializované pracovisko pre problematiku roztočov
- » Metódy monitorovania prítomnosti alergénov roztočov v prachu má toto pracovisko akreditované ako prvé a zatiaľ jediné na Slovensku.
- » Mikrobiológia životného prostredia
- » Kvalitatívne a kvantitatívne mikrobiologické stanovenie vybraných indikátorov kvality ovzdušia metódami akreditovanými SNAS.

doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.

vedúca NRC

tel.: 048/436 74 46

e-mail: eleonora.fabianova@vzbb.sk

Náplň činnosti:

- identifikácia nebezpečných chemických faktorov, osobitne karcinogénov, mutagénov a reprodukčnotoxických látok v pracovnom prostredí, v zložkách životného prostredia (vonkajšie ovzdušie – imisie, vnútorné ovzdušie budov, pitná voda) a v biologickom materiáli exponovaných osôb
- hodnotenie reálnej expozície a miery rizika z týchto faktorov pre usmerňovanie prijímania preventívnych opatrení podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravotníctva v platnom znení, NV SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v platnom znení a NV SR č. 356/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v platnom znení
- spolupráca s Centrom pre chemické látky a prípravky (Centrum) v oblasti hodnotenia zdravotných rizík chemických látok na život a zdravie ľudí podľa zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh (chemický zákon)
- pre Centrum poskytovanie odborných stanovísk, informácií a expertíz, ktoré má k dispozícii
- príprava legislatívy EÚ a jej implementácia do právneho systému SR, vrátane limitov a metód na hodnotenie a kontrolu zdravotných rizík z chemických faktorov v pracovnom prostredí a v biologickom materiáli
- zavádzanie nových metód na odber a analýzu vzoriek pracovného ovzdušia a biologického materiálu do praxe v súlade s novou legislatívou a normami
- spolupráca na medzinárodných epidemiologických a toxikologických štúdiách hodnotenia vplyvu pracovného a životného prostredia a životného štýlu na výskyt nádorových ochorení respiračného a tráviaceho systému
- príprava odborných podkladov na ochranu zdravia pre rozhodovanie hlavného hygienika SR z hľadiska uplatňovania jednotnej politiky štátu na úseku verejného zdravotníctva
- spolupráca a odborné usmerňovanie RÚVZ v SR, spolupráca s odbornými pracoviskami (inštitúciami) doma i v zahraničí, účasť na školeniach, seminároch
- výchova a vzdelávanie študentov, zamestnávateľov a zástupcov zamestnancov v podnikateľskej sfére, štátnej a verejnej správe i odborových organizáciách v problematike hodnotenia expozície a zdravotných rizík

RNDr. Lucia Maďarová, PhD.

vedúca NRC

tel.: 048/436 72 73

e-mail: lucia.madarova@vzbb.sk

Náplň činnosti:

1. Diagnostická činnosť
 - » základná a nadstavbová diagnostika pertussis v súlade s „Odborným usmernením MZ SR na zabezpečenie surveillance pertussis v Slovenskej republike“ (Vestník MZ SR ročník 61, február 2013, čiastka 1)
 - » konfirmačné vyšetrenia vzoriek pre iné laboratória
 - » overovanie nových diagnostických metód, ich validácia a zavádzanie do laboratórnej praxe
 - » účasť na medzinárodnej kontrole kvality laboratórnej práce

2. Surveillance pertussis
 - » monitoring epidemiologickej situácie pertussis v SR v úzkej spolupráci s odborními epidemiológmi príslušných RÚVZ
 - » spracovanie, analýza a archivácia štatistických údajov a ich prezentácia formou výročných správ, grafov a tabuliek, ako aj zverejňovanie aktuálnej situácie na webovej stránke RÚVZ BB (www.vzbb.sk)
 - » aktívne zaznamenávanie pozitívnych prípadov do slovenského Epidemiologického informačného systému (EPIS)

3. Metodická a expertízna činnosť
 - » metodická, konzultačná a expertízna činnosť
 - » poskytovanie konzultácií klinickým zariadeniam a laboratóriám
 - » odborné stáže, školenia a inštruktáže zdravotníckych pracovníkov
 - » organizovanie odborných podujatí v danej problematike
 - » konzultačné návštevy na regionálnych pracoviskách
 - » spolupráca s vedeckými a odbornými inštitúciami doma aj v zahraničí
 - » participácia na odborných projektoch (domácich či zahraničných)
 - » poskytovanie informácií laickej a odbornej verejnosti formou internetovej stránky
 - » podieľanie sa na legislatívnej činnosti týkajúcej sa diagnostiky a surveillance pertussis v SR

Zoznam vykonávaných vyšetrení

1. Kultivácia:
 - » *Bordetella pertussis* a *Bordetella spp.*

2. Molekulárno-biologické metódy:
 - » real-time PCR *Bordetella pertussis* a *Bordetella parapertussis*
 - » real-time PCR ptxA-Pr u *Bordetella pertussis* (dôkaz prítomnosti génu zodpovedného za tvorbu pertussického toxínu u *B. pertussis*)

3. Sérologické metódy:
 - » dôkaz protilátok proti pertussickému toxínu v sére
ELISA IgG anti-PT
ELISA IgA anti-PT
 - » dôkaz *Bordetella parapertussis* pomocou mikroaglutinácie

Mgr. RNDr. Jozef Strhársky, PhD.

vedúci NRC

tel.: 048/436 72 44

e-mail: jozef.strharsky@vzbb.sk

Náplň činnosti:

1. Diagnostická činnosť
 - » základná a nadstavbová diagnostika toxoplazmózy v súlade s „Odborným usmernením MZ SR o diagnostike toxoplazmózy č. 19501-10/2006-OZS“
 - » konfirmačné vyšetrenia vzoriek pre iné laboratória
 - » vyšetrovanie HIV-positívnych a transplantovaných pacientov na toxoplazmózu
 - » skrining tehotných žien a novorodencov s cieľom predchádzať kongenitálnej toxoplazmóze
 - » vyšetrovanie biologických vzoriek (plodová voda, očná tekutina, likvor, sekčný materiál, placenta, plod po aborte) na dôkaz nukleovej kyseliny parazita *Toxoplasma gondii* metódou PCR
 - » overovanie novej metodiky a jej zavádzanie do laboratórnej praxe
 - » účasť na medzinárodnej kontrole kvality laboratórnej práce
2. Surveillance toxoplazmózy
 - » monitoring epidemiologickej situácie toxoplazmózy v SR v spolupráci s epidemiológiou
 - » spracovanie, analýza a archivácia štatistických údajov a ich prezentácia formou výročných správ, grafov a tabuliek
3. Metodická a expertízna činnosť
 - » metodická, konzultačná a expertízna činnosť
 - » poskytovanie konzultácií klinickým zariadeniam a laboratóriám
 - » odborné stáže, školenia a inštruktáže zdravotníckych pracovníkov
 - » organizovanie odborných podujatí v danej problematike
 - » konzultačné návštevy na regionálnych pracoviskách
 - » spolupráca s vedeckými a odbornými inštitúciami doma aj v zahraničí
 - » participácia na odborných projektoch (domácich či zahraničných)
 - » poskytovanie informácií laickej a odbornej verejnosti formou internetovej stránky

Zoznam vykonávaných vyšetrení

NRC pre toxoplazmózu má všetky vyšetrovacie metódy od roku 2005 akreditované v súlade s požiadavkami STN EN ISO/IEC 17 025:2005.

1. Molekulárno-biologické metódy:
 - » PCR *Toxoplasma gondii*
 - » real-time PCR *Toxoplasma gondii*

2. Sérologické metódy (stanovenie protilátok):
 - » KFR celkové protilátky *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA IgG *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA avidita IgG *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA IgA *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA IgM *Toxoplasma gondii*
 - » ELISA IgE *Toxoplasma gondii*
 - » Western-blot IgG, IgM a IgA *Toxoplasma gondii*

ŠPECIALIZOVANÉ PRACOVISKO PRE VÍRUSOVÉ HEPATITÍDY

Vedúci pracoviska: Mgr. RNDr. Jozef Strhársky, PhD.

Náplň činnosti:

- základná a nadstavbová vysoko špecializovaná diagnostika vírusových hepatítid A – E v súlade s Odborným usmernením MZ SR o štandardizácii laboratórnej diagnostiky vírusových hepatítid (VH) A, B, C, D a E (A – E) a o štandardizácii diagnostiky, liečebných postupov a dispenzarizácie pacientov pri chronických hepatítidach B a C, č. 04533-105/2007-OZSO zo dňa 4. 12. 2007 sledovanie najnovších informácií v laboratórnej diagnostike, aktualizovanie používaných vyšetrovacích metód a tak zabezpečenie zvýšenia citlivosti a špecifickosti vyšetrení
- udržiavanie odborného kontaktu a spolupráca so zložkami, ktoré súvisia so špecializovanou oblasťou v SR a v zahraničí (epidemiologické a klinické pracoviská, odborné spoločnosti, komisie a pod.)
- poskytovanie konzultácií zdravotníckym zariadeniam, laboratóriám a klinickým pracovníkom o možnostiach diagnostiky
- účasť na medzinárodných kontrolách kvality laboratórnej práce
- spoluúčasť na surveillance vírusových hepatítid v Slovenskej republike
- spracovávanie, archivácia a prezentácia výsledkov formou správ, grafov a tabuliek
- informovanie laickej a odbornej verejnosti formou internetovej stránky

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE PNEUMOKOKOVÉ A HEMOFILOVÉ NÁKAZY

prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.

vedúci NRC

tel.: 048/436 77 33, 048/414 40 40

mobil: 0907 825 606

e-mail: cyril.klement@vzbb.sk

Náplň činnosti:

- laboratórna diagnostika *Streptococcus pneumoniae* a *Haemophilus influenzae* z biologického materiálu kultivačnými a biochemickými identifikačnými metódami, metódami priameho dôkazu nukleovej kyseliny (PCR, realtime PCR), sérotypizácia kmeňov izolovaných najmä z invazívnych ochorení
- vykonávanie nadstavbovej diagnostiky pre ostatné laboratóriá
- spolupráca s ECDC (Európske stredisko na prevenciu a boj s nákazlivými chorobami)
- vedenie databázy epidemiologických a laboratórných údajov
- uchovávanie kmeňov *Streptococcus pneumoniae* a *Haemophilus influenzae* izolovaných z invazívnych ochorení, vedenie zbierky kmeňov
- odborná a metodická činnosť
- poskytovanie konzultácií
- zavádzanie nových diagnostických metód
- pravidelná účasť na medzilaboratórných porovnaníach
- implementácia odporúčaní ECDC do laboratórnej diagnostickej praxe

INFORMAČNÉ CENTRUM PRE BAKTERIOLOGICKÉ (BIOLOGICKÉ) A TOXÍNOVÉ ZBRANE

Vedúci NRC: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.

Náplň činnosti:

- príprava informácií a podkladov pre orgány MZ SR, týkajúce sa problematiky bakteriologických (biologických) a toxínových zbraní v nadväznosti na situáciu v SR a zahraničí
- zabezpečenie základných diagnostických postupov pri diagnostike vybraných infekčných ochorení prichádzajúcich do úvahy ako biologické a toxínové zbrane
- spolupráca s orgánmi štátnej správy, samosprávy a príslušnými inštitúciami v zahraničí pri riešení danej problematiky
- pravidelné informovanie odbornej verejnosti prostredníctvom internetovej stránky (<http://www.vzbb.sk/biozbrane/sk/index.php>)
- spolupráca s médiami

Ing. Daniela Borošová, PhD.

vedúca NRC

tel.: 048/436 77 38

e-mail: daniela.borosova@vzbb.sk

Náplň činnosti:

- nadstavbová laboratórna diagnostika toxických chemických látok a ich metabolitov v ľudskom biologickom materiáli (krv, moč, vlasy, nechty)
- zavádzanie nových laboratórnych metodík a diagnostických postupov
- riešenie úloh a projektov na národnej aj medzinárodnej úrovni
- vytvorenie a správa biobanky pre dlhodobé uchovávanie vzoriek biologického materiálu
- vytvorenie a správa databanky pre archiváciu relevantných údajov a laboratórnych výsledkov
- metodická a konzultačná činnosť
- organizovanie odborných podujatí a školení v uvedenej problematike
- účasť na medzilaboratórnych porovnávacích skúškach
- zabezpečenie odborných stáží a konzultácií podľa konkrétnych požiadaviek
- publikácie výsledkov v oblasti biomonitoringu na odborných podujatiach

NRC zabezpečuje špecializovanú laboratórnu diagnostiku zisťovania expozície populácie environmentálnym faktorom, ktorá nadväzuje na metodológiu používanú v toxikológii a pri meraní profesionálnej expozície, tzv. biologické expozičné testy.

Aktuálny rozsah sledovaných ukazovateľov:

- Stanovenie toxických a esenciálnych prvkov
 - » arzén (vlasy, nechty), antimón – metódou ETA AAS a HG AAS
 - » olovo v krvi a moči metódou ETA AAS
 - » olovo, kadmium, chróm, nikel vo vlasoch metódou ETA AAS
 - » ortuť vo vlasoch metódou CV AAS
 - » vápnik v materskom mlieku metódou AES
- Stanovenie organických látok a ich metabolitov
 - » nikotín vo vlasoch metódou HPLC-UV
 - » kotinín (metabolit nikotínu) v moči metódou HPLC-UV
 - » kyselina t,t-mukónová (metabolit benzénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » fenol (metabolit benzénu) v moči spektrofotometricky a HPLC-FLD
 - » 1 – hydroxypyren (metabolit pyrénu) v moči metódou HPLC-FLD
 - » acetón v moči metódou GC-FID
 - » kyselina hippurová (metabolit toluénu) v moči metódou HPLC-DAD

- » o-krezol (metabolit toluénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » kyselina (2-,3-,4-)-metylhippurová (metabolity xylénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » kyselina mandľová (metabolit styrénu a etylbenzénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » kyselina fenylglyoxylová (metabolit styrénu a etylbenzénu) v moči metódou HPLC-DAD
 - » kyselina δ -aminolevulová (ukazovateľ expozície olovu) v moči spektrofotometricky
- Stanovenie perzistentných organických polutantov
 - » skupina chlórovaných insekticídov (DDT a jeho rozkladné produkty DDE, DDD) v materskom mlieku metódou plynovej chromatografie (GC-ECD)
 - » kongenéry PCB (kongenér 28, 52, 101, 138, 153, 180) v materskom mlieku metódou plynovej chromatografie (GC-ECD)

Väčšinu laboratórnych skúšok vykonáva akreditovanými postupmi v súlade s požiadavkami STN EN ISO/IEC 17 025:2005. Kvalitu laboratórnych analýz pravidelne overuje v medzilaboratórnych a medzinárodných porovnávacích skúškach, v oblasti analýz biologických vzoriek sú to MPS G-EQUAS, ICI-DEMOCOPHES a MPS organizované NRC pre expozičné testy pri ÚVZ SR.

doc. MUDr. Mária Avdičová, PhD.

vedúca NRC

tel.: 048/436 74 41

e-mail: maria.avdicova@vzbb.sk

Mgr. Eva Špitalská, PhD.

vedúca NRC

tel.: 02/5930 2430

e-mail: viruspi@savba.sk

Náplň činnosti:

- špecializovaná laboratórna diagnostika rickettsióz – pôvodcov kliešťami prenášaných ochorení a nimi vyvolaných protilátok
- stanovenie referenčných metód a štandardov
- uchovávanie vzoriek biologického materiálu, ktorý obsahuje pôvodcu ochorenia, získaného z potvrdeného prípadu
- monitoring výskytu, epidemiologické analýzy a epidemiologický dohľad
- expertízna a metodická činnosť
- spolupráca v danej problematike s odbornými zložkami v rámci rezortu MZ SR – Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ SR) a regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (RÚVZ) a so vzdelávacími inštitúciami – Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave a s príslušnými orgánmi a organizáciami Európskej únie, so svetovou zdravotníckou organizáciou a ECDC
- zaškoľovanie odborníkov v nových laboratórnych metodikách
- publikačná činnosť
- organizovanie podujatí s cieľom výmeny odborných skúseností v danej problematike
- jedenkrát ročne podať správu o činnosti NRC Hlavnému hygienikovi Slovenskej republiky

Prehľad činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici

Autori: prof. MUDr. Cyril Klement, CSc.
JUDr. Peter Klajban
JUDr. Anna Porubská
doc. MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.
MUDr. Ivana Sedláčiková, MPH
doc. MUDr. Katarína Slotová, PhD.
MUDr. Jarmila Beláková
doc. MUDr. Mária Avdičová, PhD.
MUDr. Pavol Adámek
Ing. Daniela Borošová, PhD.
Mgr. RNDr. Jozef Strhársky, PhD.
MUDr. Silvia Kontrošová, MPH
Ing. Radovan Lapuník

Recenzenti: doc. MUDr. Eleonóra Fabiánová, PhD.
Mgr. Silvia Vojteková

Vydalo: Vydavateľstvo PRO, Banská Bystrica, www.pro.sk
Prvé vydanie, 2017

ISBN: 978-80-89057-XX-Y

ISBN: 978-80-89057-XX-Y

9|788089|057450|